

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.- beoordeling

Zandweg 10 te Maria-Hoop

Gemeente Echt-Susteren

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

Zandweg 10 te Maria-Hoop

Gemeente Echt-Susteren

Rapportnummer:	P141456.017.001.010/HUL
Naam opdrachtgever:	Holding Sus-Scrofa BV de heer
Adres opdrachtgever:	Postbus 16 6100 AA ECHT
Opsteller:	
Status:	versie t.b.v. ontwerp bestemmingsplan
Datum:	6 maart 2023

**Pouderoyen Tonnaer is een handelsnaam van
Pouderoyen B.V.**

Parklaan 21
5261 LR Vught
T 024 -322 45 79

info@pouderoyentonnaer.nl
pouderoyentonnaer.nl

Op onze dienstverlening zijn de
DNR 2011 van toepassing die u vindt op
pouderoyentonnaer.nl

Inhoud

1	Besluit milieueffectrapportage	3
1.1	Algemeen.....	3
1.2	Vormvrije m.e.r.-beoordeling.....	3
1.3	Voornemen.....	4
2	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Emissies veehouderij	6
2.3	Geur	7
2.4	Fijn stof	17
2.5	Stikstof en natuur	21
2.6	Geluid	28
2.7	Gezondheid omwonenden / bezoekers en voorkomen dierziekten	29
3	Conclusie	42

Bijlagen

- 1) Geuronderzoek;
- 2) Onderzoek luchtkwaliteit;
- 3) ISL3a berekening fijnstof zandweg 9
- 4) Stikstofdepositie onderzoek inclusief Aeries berekeningen
- 5) Akoestisch onderzoek.
- 6) Quicksan flora en fauna
- 7) Ecologisch werkprotocol

N.B. bij het bestemmingsplan zijn bovengenoemde bijlagen opgenomen als bijlage bij de toelichting.

1 Besluit milieueffectrapportage

1.1 Algemeen

In de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage is vastgelegd dat voorafgaande aan een besluit of plan dat voorziet in een grootschalig project met belangrijke nadelige milieugevolgen, een milieueffectrapport opgesteld dient te worden. De activiteiten waarvoor een m.e.r.-rapportage opgesteld moet worden, zijn opgenomen in de bijlage van het Besluit m.e.r. Overigens wordt onderscheid gemaakt tussen een m.e.r.-beoordeling (categorie D), waarbij het bevoegd gezag een beslissing kan nemen of een m.e.r. nodig is en een verplicht m.e.r. (categorie C).

In gevallen dat een besluit of plan betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst kent de vormvrije m.e.r.-beoordeling in essentie twee mogelijke uitkomsten:

- het is uitgesloten dat er belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn; dit moet dan in het besluit worden gemotiveerd;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten; in dit geval is tenminste een m.e.r.-beoordeling nodig (bij besluiten) of een MER noodzakelijk (bij een plan).

Voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst die beneden de drempelwaarden vallen, moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets, die dus een nieuw element is in de m.e.r.-regelgeving, wordt de term 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' gehanteerd.

1.2 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Omdat de beoordeling moet worden toegepast bij alle activiteiten van de D-lijst onder de drempelwaarde, ongeacht de omvang, is het niet mogelijk om algemene richtlijnen te geven over de diepgang van de vormvrije m.e.r.-beoordeling.

De benodigde diepgang hangt af van:

- de aard van de voorgenomen activiteit;
- de (gevoeligheid van de) omgeving waarin de activiteit is gesitueerd;
- de maatschappelijke aandacht voor de activiteit;
- mate van beschikbaarheid van informatie, bijvoorbeeld over de gevoeligheid van gebieden.

Bij de vormvrije m.e.r.-beoordeling kan aandacht worden besteed aan het volgende:

- een globale beschrijving van de ingreep -effectrelaties en dosis-effectrelaties van de voorgenomen activiteit;
- wat zijn maatgevende effecten van de voorgenomen activiteit? Is er sprake van emissies (bijvoorbeeld van geluid, lucht), verkeers-aantrekkende werking e.d.? Wat is het ruimtebeslag?
- wat is de afstand van de activiteit(en) tot gebieden die gevoelig zijn?

- zijn er over de activiteit indicatieve invloed afstanden bekend?
- waarvoor zijn de gebieden gevoelig? Heeft de voorgenomen activiteit daar invloed op?

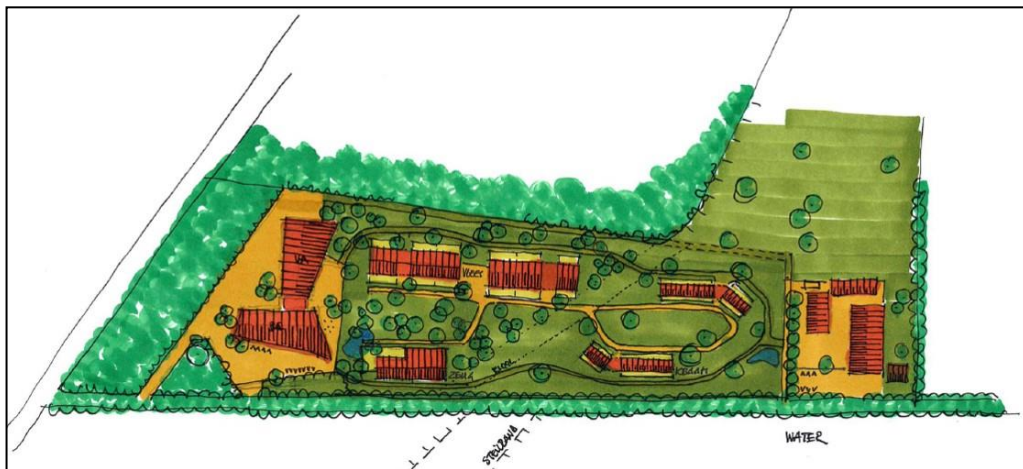
Bij onderhavig voornemen komen bovenstaande vragen, voor zover relevant, aan de orde. De aanmeldnotitie ziet hierbij uitsluitend toe op de in het bestemmingsplan opgenomen ruimtelijke ontwikkeling zoals hieronder verwoord.

1.3 Voornemen

Op de locatie van de voormalige manege en de omringende gronden aan de Zandweg 10 te Maria Hoop wordt een 'Livar Experience Centre' (LEC) gerealiseerd. Ter plaatse van het Livar Experience Centre worden de varkenshouderijactiviteiten gecombineerd met een bezoekerscentrum, vleesatelier en een slachterij.

Het totaalplan, het Livar Experience Centre (LEC), bevat de volgende onderdelen:

- het Livar Bezoekerscentrum met een training- en lesruimte, informatiecentrum, horeca (keuken met proeflokaal), ruimte voor kookworkshops, ondersteunende kleinschalige verkoop;
- Livar Boerderij;
- Livar Vleesatelier (ambachtelijke en diervriendelijke slachterij, vleesbe- en verwerking en rijping/droging / bewaren / koelen van Livar vlees).

Figuur 1 Beoogde plan Livar, bron: beeldkwaliteitsplan (Ton Coonen architecten / Pouderoyen Compagnons)

In deze aanmeldnotitie is het hierboven aangehaalde voornemen nader beschouwd.

Het vigerende bestemmingsplan voor het plangebied is het bestemmingsplan "Buitengebied" van de gemeente Echt-Susteren, vastgesteld op 14-12-2017. Voor de gronden van het plangebied gelden de enkelbestemmingen sport en agrarische met waarden. Daarnaast geldt de facetbestemmingsplan Deregulering (06-11-2019), waarin het plangebied de gebiedsaanduiding "zone buitengebied" heeft. Het planvoornemen past niet binnen de huidige bestemmingen van het plangebied. Daarom is een herbestemming van het plangebied noodzakelijk.

Met het bestemmingsplan wordt voorts voorzien in een adequate herbestemming van het plangebied. Als gevolg van deze herbestemming is er sprake van een ruimtelijke ontwikkeling die in het kader van deze aanmeldnotitie nader dient te worden beschouwd.

Relevante categorieën besluit m.e.r.:

In de bijlagen van het besluit m.e.r. zijn de volgende categorieën opgenomen voor een m.e.r. – beoordeling (D-lijst):

D14: De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren. Waarbij voor varkens de volgende drempelwaarden zijn genoemd:

- 2000 stuks mestvarkens (Rav cat. D.3),
- 750 stuks zeugen (Rav cat. D.1.2, D.1.3 en D.3 voor zover het opfokzeugen betreft),
- 3750 stuks gespeende biggen (biggenopfok) (Rav cat. D.1.1),

D.39.1: De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie bestemd voor het slachten van dieren, voor de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 25.000 ton vlees per jaar of meer.

Het aantal te houden varkens in het LEC is aanzienlijk lager dan bovengenoemde drempelwaarde bij de categorie D.14. Ook het aantal varkens dat geslacht zal en kan worden in de ambachtelijke en diervriendelijke slachterij ligt ver onder de drempelwaarde voor een m.e.r.-beoordeling. Dit is ook als zodanig geborgd in de planregels van het bestemmingsplan dat ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad van Echt-Susteren. Daarin is een maximum van 6.000 ton per jaar vastgelegd.

De activiteiten vallen onder de drempelwaarden van de activiteiten genoemd in de D-lijst. Daarnaast is er geen passende beoordeling vereist omdat de natuurvergunning een op een wordt ingepast. Om deze redenen geldt voor het planvoornemen geen directe mer-plicht.

Ook als een plan betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst maar beneden de drempelwaarden vallen, moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Daarom is voor de realisatie van het planvoornemen een ‘vormvrije m.e.r.-beoordeling noodzakelijk.

In 2018 en 2019 is een ‘vormvrije m.e.r.-beoordeling’ opgesteld ten behoeve van het bestemmingsplan “Abdij Lilbosch/LIVAR – Experience Centre” (06-06-2019), waarin het plan is getoetst aan belangrijke nadelig milieugevolgen. Het bijhorende bestemmingsplan is echter op 17 februari 2021 door de Raad van State vernietigd door strijdigheid met de provinciale regelgeving. Inmiddels is de provinciale regelgeving herzien. Ten behoeve van de nieuwe procedure voor de realisatie van het LEC moet de mer-aanmeldnotitie van 2019 worden geactualiseerd. Deze actualisatie is voorliggende mer-aanmeldnotitie.

2 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

2.1 Inleiding

De in het bestemmingsplan opgenomen ruimtelijke ontwikkeling heeft betrekking op de oprichting van het totaalplan van het Livar Experience Centre (LEC) ter plaatse van de Zandweg 10. De veehouderij-activiteiten hebben betrekking op het houden van 150 zeugen, 2 beren, 300 gespeende biggen en 770 vleesvarkens. Hiervoor worden nieuwe stallen (met uitloop) gebouwd conform het Livar scharrelsysteem. Daarnaast hebben verkeersbewegingen als gevolg van het totaalplan LEC mogelijk milieueffecten tot gevolg. Ter plaatse van Zandweg 10 was voorheen een paardenhouderij gevestigd conform onderstaande vigerende vergunning. In de volgende paragraaf worden de milieueffecten nader beschouwd.

2.2 Emissies veehouderij

In de onderstaande tabel zijn het aantal dieren, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OUE/S) en de fijnstof emissie (gram PM₁₀ per jaar) weergegeven van de vigerende milieu-vergunde situatie op 8-6-2004.

Vigerende vergunning paardenhouderij 8-6-2004

<i>Rav- code</i>	<i>Diercategorie/ Huisvestings- systeem</i>	<i>Aantal dieren</i>	<i>Ammo- niak emissie factor</i>	<i>Totaal ammo niak</i>	<i>Geur emissie- factor</i>	<i>Totaal geur</i>	<i>Fijn-stof Emissie- factor</i>	<i>Totaal Fijn- stof</i>
K1.100	Volwassen paarden (> 3 jr.)	21	5	105	0	0	0	0
K2.100	Paarden in opfok (<3 jr.)	6	2,1	12,6	0	0	0	0
K3.100	Volwassen pony's (> 3 jr.)	3	3,1	9,3	0	0	0	0
K4.100	Pony's in opfok (< 3 jr.)	2	1,3	2,6	0	0	0	0
Totaal		32		129,5		0		0

In onderstaande tabel zijn het aantal dieren, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OUE/S) en de fijn stofemissie (gram PM₁₀ per jaar) weergegeven van de aangevraagde situatie (LEC).

Nieuwe situatie. Veehouderij LEC

<i>Rav-code</i>	<i>Diercategorie/ Huisvestings- systeem</i>	<i>Aantal dieren</i>	<i>Ammono- niak Emissie- factor</i>	<i>Totaal ammo niak</i>	<i>Geur emis- sie- factor</i>	<i>Totaal Geur</i>	<i>Fijn-stof Emissie- factor</i>	<i>Totaal Fijn- stof</i>
D 1.3.100	Guste en dragende zeugen	117	4,2	491,4	18,7	2.187,9	175	12.980
D 2.100	Beren	2	5,5	11	18,7	37,4	180	7.080
D 1.2.100	Kraamzeugen	33	8,3	273,9	27,9	920,7	160	684
D 1.1.100	Gespeende biggen	300	0,69	207	7,8	2.340	74	5.100
D 3.3.2	Vleesvarkens	770	3	2.310	23	17.710	153	1.900
Totaal		1222		3.293,3		23.196		35.444
				Kg NH3		OU/s		gr/jr.

Uit de bovenstaande tabellen volgt dat de aangevraagde emissie van ammoniak toeneemt met 3.163,8 kg NH3 per jaar t.o.v. de vergunning van de paardenhouderij. In de vigerende milieu-vergunde situatie is er geen sprake van geuremissie en emissie van fijnstof, omdat er voor paarden geen emissiefactoren zijn vastgesteld. Deze emissies nemen in de nieuwe situatie toe met resp. 23.196 Ou/s en 35,4 kg/jr t.o.v. de vergunde situatie van de paardenhouderij. Omdat de paardenhouderij momenteel niet meer in gebruik is, neemt de ammoniakemissie toe met 3.293,3 kg NH3 per jaar t.o.v. de feitelijke bestaande situatie.

2.3 Geur

Geur en LEC-veehouderij

Bij onderhavige veehouderijtak in de beoogde situatie worden dieren gehouden waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld. Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij dient derhalve berekend te worden of ter plaatse van geurgevoelige objecten in de omgeving voldaan kan worden aan de geldende geurnormen. Om dit te bepalen is een geuronderzoek uitgevoerd naar de effecten van de geurbelasting uit de LEC-veehouderij voor omliggende voor geurhinder gevoelige objecten. Hierbij is uitgegaan van een worst-case-benadering, door de emissie te projecteren op een zo kort mogelijk afstand van de voor geurhinder gevoelige objecten (ten zuiden van het plangebied) die meegenomen moeten worden in de beoordeling van de maximale geurbelasting in relatie tot de gemeentelijke geurnormen. De rapportage van dit onderzoek is als **bijlage 1** aan deze notitie toegevoegd. De conclusie van dit onderzoek worden hier uiteengezet.

Voor het plangebied gelden de geurnormen zoals vastgesteld in de “Verordening Wet geurhinder en veehouderij gemeente Echt-Susteren 2009” (zie ook **bijlage 1**). Dit betekent dat de geurbelasting op een geurgevoelig object niet meer bedragen dan 14 OUE/m³ lucht. Zowel de voorgrondbelasting als de (cumulatieve) achtergrondbelasting wordt aan de geurnormen getoetst.

Bedrijfswoningen van andere veehouderijen worden niet getoetst aan de regulier geurnorm van maximaal 14 Ou, maar aan vaste afstanden. Voor dergelijke woningen geldt een vaste afstand van 50 meter. De afstand van de grens van het gebied met de functie “veehouderijbebouwing (saw-vee)” tot het dichtstbijzijnde geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij (de bedrijfswoning van de veehouderij gelegen aan de Zandweg 9) bedraagt ca. 150 meter. Met een afstand die minimaal 150 meter betreft wordt ruimschoots aan deze minimale afstandseis (van 50 meter) tot deze bedrijfswoning van een andere veehouderij voldaan (artikel 3, lid 2 Wet geur en veehouderij).

Voorgrondbelasting

In onderstaande tabel worden de geurresultaten weergegeven betreft de voorgrondbelasting. Hierin zijn alle geurgevoelige objecten in de omgeving meegenomen, met uitzondering van de bedrijfswoningen van andere veehouderijen (zie hierboven).

Geconcludeerd kan worden dat bij alle geurgevoelige objecten ruimschoots voldaan wordt aan de geldende (voorgrond) geurnormen uit de “Verordening Wet geurhinder en veehouderij gemeente Echt-Susteren 2009”.

Volgnr.	GGLID	X-coördinaat	Y-coördinaat	Geurnorm	Geur-belasting
2	Heuvel 1	193 145	344 096	14,0	1,0
3	Heuvel 4	193 215	344 234	14,0	1,4
4	Heuvel 6	193 227	344 247	14,0	1,5
5	Annendaalderweg 1	193 045	344 042	14,0	0,7
6	Pepinusbrug 5	192 725	344 306	14,0	0,6
7	Pepinusbrug 7	192 740	344 297	14,0	0,6
8	Pepinusbrug 13	192 802	344 314	14,0	0,7
9	Pepinusbrug 15	192 827	344 294	14,0	0,7
10	Heuvel 2	193 178	344 177	14,0	1,2

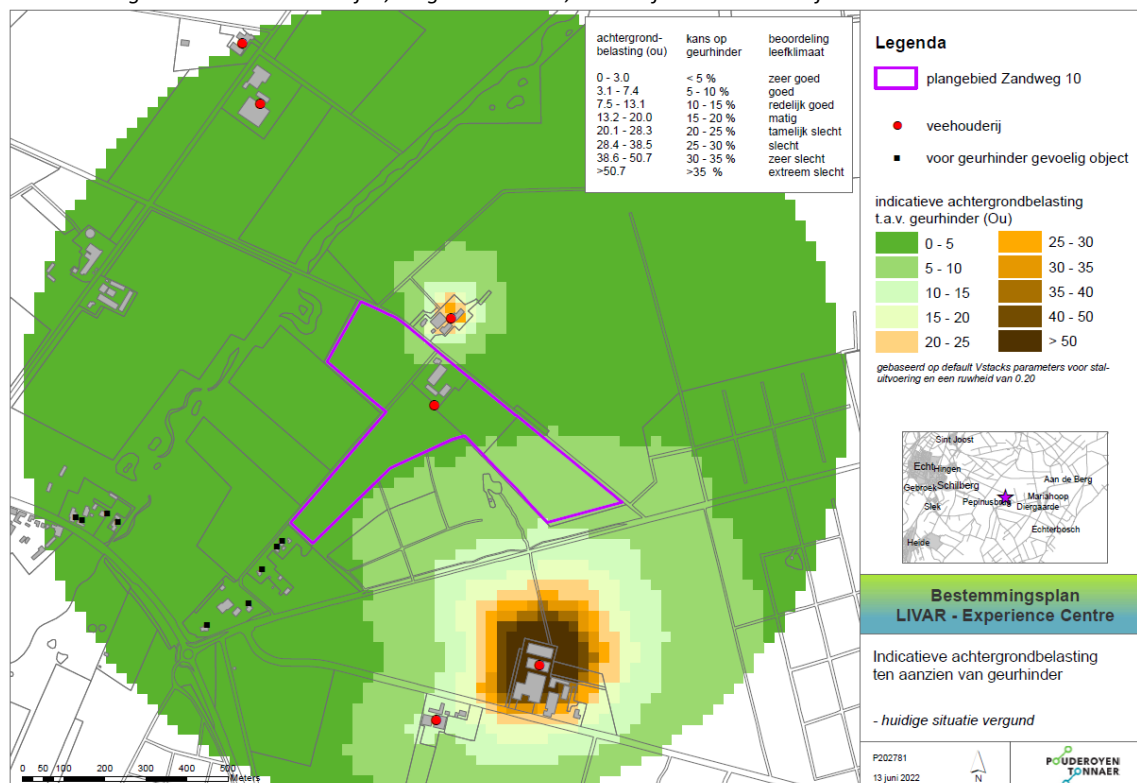
De geurbelasting op de voor geurhinder gevoelige objecten (conform de definitie uit de Wet geurhinder en veehouderij) t.g.v. de veehouderij uit het LEC is laag. De afstand tot de woningen is groot en de veehouderij en de geuremissie uit de veehouderij is beperkt. Daarom ligt de berekende geurbelasting (voorgrondbelasting) zeer ver onder de geldende geurnorm voor woningen in het buitengebied (de norm is maximaal 14,0 Ou)

Een hoogste voorgrond geurbelasting op een voor geurhinder gevoelig object waar de reguliere geurnorm van geldt (maximaal 14,0 Ou) van 1,5 komt overeen met een percentage gehinderden van ca. 5 % (bron: ‘Handreiking Wet geurhinder en veehouderij – Aanvulling: bijlagen 6 en 7’). Conform de Handreiking Wet geurhinder en veehouderij komt een percentage gehinderden van 5-10% in het concentratiegebied overeen met een goede milieukwaliteit.

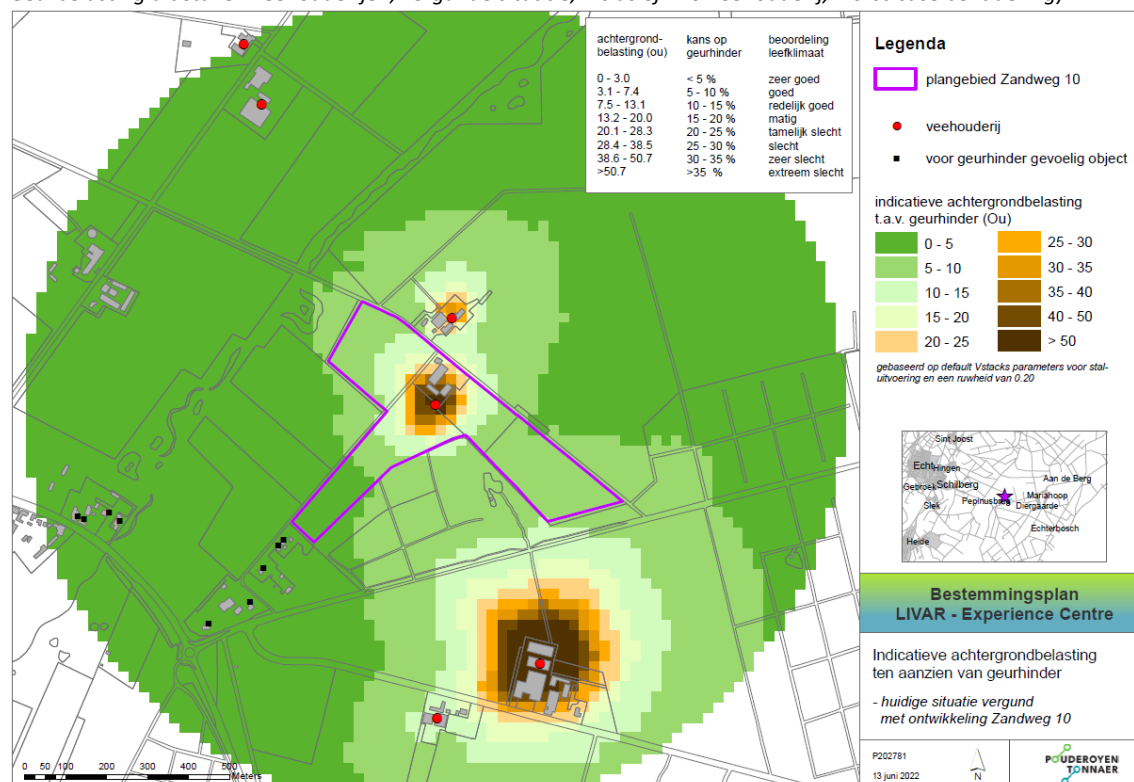
Achtergrondbelasting

In onderstaande figuur is de cumulatieve geurbelasting (=de achtergrondbelasting) ter plaatste van het plan weergegeven, zowel exclusief als inclusief de beoogde ontwikkeling van de LEC-veehouderij. Waarbij de geuremissie van de LEC-veehouderij is geprojecteerd op 1 fictief emissiepunt, op de kleinste afstand tot woningen in de omgeving (de hiervoor aangegeven wordt-case benadering).

Geurbelasting uit stallen veehouderijen, vergunde situatie, exclusief LEC-veehouderij

Geurbelasting uit stallen veehouderijen, vergunde situatie, inclusief LEC-veehouderij, worst-case benadering)

In onderstaande tabel is voor de geurgevoelige objecten de achtergrondbelasting (cumulatieve geurbelasting uit stallen van veehouderijen, bron Web-BVB september 2018 en uitgevoerd geuronderzoek LEC-veehouderij) weergegeven, voor en na de beoogde ontwikkeling van het LEC (worst-case benadering).

Volgnr.	GGLID	Geurnorm	Geur-belasting voorgrond	Achtergrond belasting zonder plan	Achtergrond belasting met plan
2	Heuvel 1	14,0	1,0	2,4	2,6
3	Heuvel 4	14,0	1,4	3,0	3,2
4	Heuvel 6	14,0	1,5	3,0	3,2
5	Annendaalderweg 1	14,0	0,7	2,1	2,2
6	Pepinusbrug 5	14,0	0,6	2,6	2,6
7	Pepinusbrug 7	14,0	0,6	2,6	2,6
8	Pepinusbrug 13	14,0	0,7	2,3	2,3
9	Pepinusbrug 15	14,0	0,7	2,3	2,3
10	Heuvel 2	14,0	1,2	2,7	2,9

Er is geen sprake van een sterke toename van de achtergrondbelasting op voor geurhinder gevoelige objecten of een relevante toename van de geurbelasting op nu al voor geur overbelaste burgerwoningen. Het woon- en leefklimaat ter plaatse van de voor geurhinder gevoelige woningen is en blijft 'goed tot zeer goed' op basis van de berekende geurbelasting en de relatie tussen de

berekende geurbelasting en de kans op hinder volgens de handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij.

Er kan derhalve gesteld worden dat er ten aanzien van het aspect geur en de LEC-veehouderij ter plaatse van de geurgevoelige objecten in de omgeving van de LEC-veehouderij sprake is en blijft van een goed woon- en leefklimaat, zowel v.w.b. de voorgrondbelasting als v.w.b. de achtergrondbelasting. Belangrijke nadelige gevolgen voor het woon- en leefmilieu door een toename van geur uit de LEC-veehouderij kunnen worden uitgesloten.

Bezoekerscentrum LEC versus geur van de veehouderij gelegen aan de Zandweg 9

Het LEC-bezoekerscentrum heeft een educatieve functie en kan worden aangemerkt als een geurgevoelig object behorende bij de LEC-veehouderij. Ook de bestaande bedrijfswoning gelegen aan de Zandweg 10 is aan te merken als een voor geurhinder gevoelig object dat onderdeel uitmaakt van de LEC-veehouderij.

Op grond van artikel 3 lid 2 sub b van de Wet geurhinder en veehouderij en de overeenkomstige bepaling in het Activiteitenbesluit geldt tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, , indien het geurgevoelig object buiten de bebouwde kom is gelegen, een afstand van ten minste 50 meter.

Het bezoekerscentrum kan gerealiseerd worden ter plaatse van het gebied dat daarvoor via een aanduiding is begrensd in de verbeelding van het bestemmingsplan. In de verbeelding van het bestemmingsplan dat ter vaststelling wordt aangeboden aan de raad, is rekening gehouden met de vaste afstand van 50 meter tussen het benutbaar deel van het bouwblok van de Zandweg 9. Dat is dat deel van het bouwblok van de locatie Zandweg 9 dat buiten de 50 meter van de bestaande bedrijfswoning aan de Zandweg 10 is gelegen. In onderstaande kaart is dit weergegeven, samen met de 14 Ou contour rondom de bestaande stallen van de veehouderij gelegen aan de Zandweg 9. Hieruit blijkt dat er voldoende rekening wordt gehouden met de geurhinder vanaf de stallen van de veehouderij gelegen aan de Zandweg 9 en de bestaande rechten van die veehouderij. Wettelijk geldt geen geurnorm maar een minimale afstand van 50 meter. In het bestemmingsplan is verzekerd dat daar aan wordt voldaan. De geurbelasting ter plaatse van de bestaande bedrijfswoning en de zone waarbinnen het bezoekerscentrum kan worden gevestigd is lager dan 14 Ou. Ook al is die norm wettelijk gezien niet aan de orde: er wordt voldaan aan de reguliere norm voor geurbelasting van de nabijgelegen veehouderij.

Er kan derhalve gesteld worden dat er ten aanzien van het aspect geur van de veehouderij gelegen aan de Zandweg 9 t.o.v. het LEC-bezoekerscentrum in het bestemmingsplan is geborgd dat er wordt voldaan de wettelijke minimumafstand en ter plekke van het te realiseren bezoekerscentrum sprake is en blijft van een goed woon- en leefklimaat.

Geur en LEC-slachterij

Ook de slachterij kan een bron van geurhinder vormen. Bronnen voor geurhinder zijn het slachten zelf, de verwerking en opslag van de slachtproducten en restproducten, de aanvoer van dieren en de afvoer van de slacht- en restproducten. In de planregels van het bestemmingsplan dat ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad, zijn t.a.v. de slachterij de volgende voorwaarden opgenomen.

Een slachterij is toegestaan uitsluitend in combinatie met een bezoekerscentrum en een vleesatelier en uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden - vleesatelier, bezoekerscentrum'. De slachterij is hierbij toegestaan:

- a. tot en met een maximum milieucategorie 3.2 als bedoeld in de geldende VNG Brochure bedrijven en milieuzonering;*
- b. tot en met een maximum verwerkingscapaciteit van 6000 ton levend gewicht aan dieren per jaar;*
- c. onder de voorwaarde dat de hedonisch gewogen geurimmissie vanwege het slachten van varkens en opslag van slachtafval ter plaatse van woningen van derden maximaal 2,OU(H)/m³ als 98 percentielwaarde bedraagt;*
- d. onder de voorwaarde dat de activiteit slachten en opslag van producten uit het slachtproces, inclusief destructiemateriaal, uitsluitend inpandig is toegestaan.*

In het kader van een goede ruimtelijke ordening vindt afstemming van bestaande en nieuwe functies plaats door het aanhouden van zogenaamde richtafstanden. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' van de VNG (2009). Bij deze richtafstanden wordt rekening gehouden met milieuaspecten als geur-, stof en geluidhinder. De richtafstanden gelden ten opzichte van een rustige woonwijk. Voor een slachterij met een maximum milieucategorie 3.2 (zoals geborgd in bovenstaande planregel) geldt voor geur een richtafstand van 100 meter. Aan deze richtafstand wordt ruimschoots voldaan. De dichtstbijzijnde (voor industriële geur gevoelige) (bedrijfs-)woningen van derden (Zandweg 9 en Waldfeuchterbaan 3) bevinden zich op geruime afstand van het plangebied (respectievelijk circa 250 meter en circa 300 meter).

Voor activiteiten, anders dan het houden van vee (daarvoor gelden specifieke regels en normen uit de Wet geurhinder en veehouderij en de gemeentelijke geurnormen, zie hiervoor) waar geuremissies bij vrijkomen, zal de emissie en immissie van geur uit de slachterij moeten voldoen aan de relevante voorschriften uit het Activiteitenbesluit.

Voor slachterijen was in de Nederlandse emissierichtlijn lucht een zogenaamde Bijzondere Regeling opgenomen. Hierin is voor slachterijen ingegaan op de reikwijdte, de relevante emissiebronnen, het acceptabele hinderniveau en de eventuele maatregelen om geurhinder te beperken.

De NeR is inmiddels vervallen en vervangen door de Handleiding luchtemissies bij bedrijven. Deze laatste heeft geen wettelijke status, maar is bedoeld als informatiedocument. De Handleiding bevat geen verbijszondering voor slachterijen. Het is aan het bevoegd gezag (i.c. de gemeente Echt-Susteren) om bij de vergunningverlening voor de slachterij (op een later moment) een afweging te maken m.b.t. de toelaatbare geurhinder uit de slachterij.

Bij het bestrijden van geurhinder moet het bedrijf de Beste Beschikbare Technieken (BBT) toepassen. Het bevoegd gezag (i.c. de gemeente) bepaalt de mate van geurhinder die nog aanvaardbaar is en kan daarbij maatwerkvoorschriften stellen. De gemeente kan daarbij het lokaal en/of provinciaal geurbeleid (voor niet-veehouderijen) betrekken.

De gemeente Echt-Susteren heeft geen geurbeleid vastgelegd voor niet-veehouderij activiteiten. Ook de provincie Limburg heeft voor deze sector geen geurbeleid vastgesteld. Om ondanks het ontbreken van dit beleid ook in het bestemmingsplan voor de voorgenomen ontwikkeling te borgen dat er geen onaanvaardbare hinder kan ontstaan t.g.v. de slachterij voor omliggende woningen, is in de planregels een maximum opgenomen m.b.t. de maximale geurbelasting (afkomstig van de slachterij) op woningen van derden, te weten maximaal 2 Oue als 98 percentielwaarde (hedonisch gewogen). Dit maximum is afgeleid van het geurbeleid van de provincie Noord-Brabant voor activiteiten als een slachterij in het buitengebied hanteert (Beleidsregel industriële geur Noord-Brabant 2018) en de daarbij behorende bijlage. De provincie hanteert voor nieuwe activiteiten in het buitengebied een grenswaarde van 2 Oue (H)/m³ (98-percentiel). Het betreft de bescherming van gevoelige objecten als woningen in het buitengebied, bedrijfswoningen, accommodaties voor verblijfsrecreatie en café-restaurants. De richtwaarde (de waarde die bij voorkeur niet wordt overschreden) in dit gebied volgens de provinciale beleidsregel is 1 Oue (H)/m³ (98-percentiel). De gemeente kan bij de beoordeling van de omgevingsvergunning deze richtwaarde als basis-toetswaarde hanteren waarbij ze op basis van de planregels uit het bestemmingsplan kan afwijken tot maximaal 2 Oue (H)/m³.

Deze norm zorgt ervoor dat de geurbelasting uit de slachterij op omliggende woningen is begrensd. Deze geurnorm is aanzienlijk strenger dan de geldende geurnormen voor geur uit de stallen veehouderijen (maximaal 14 Oue in het buitengebied) en is dus ook van toepassing voor bedrijfswoningen van andere veehouderijen.

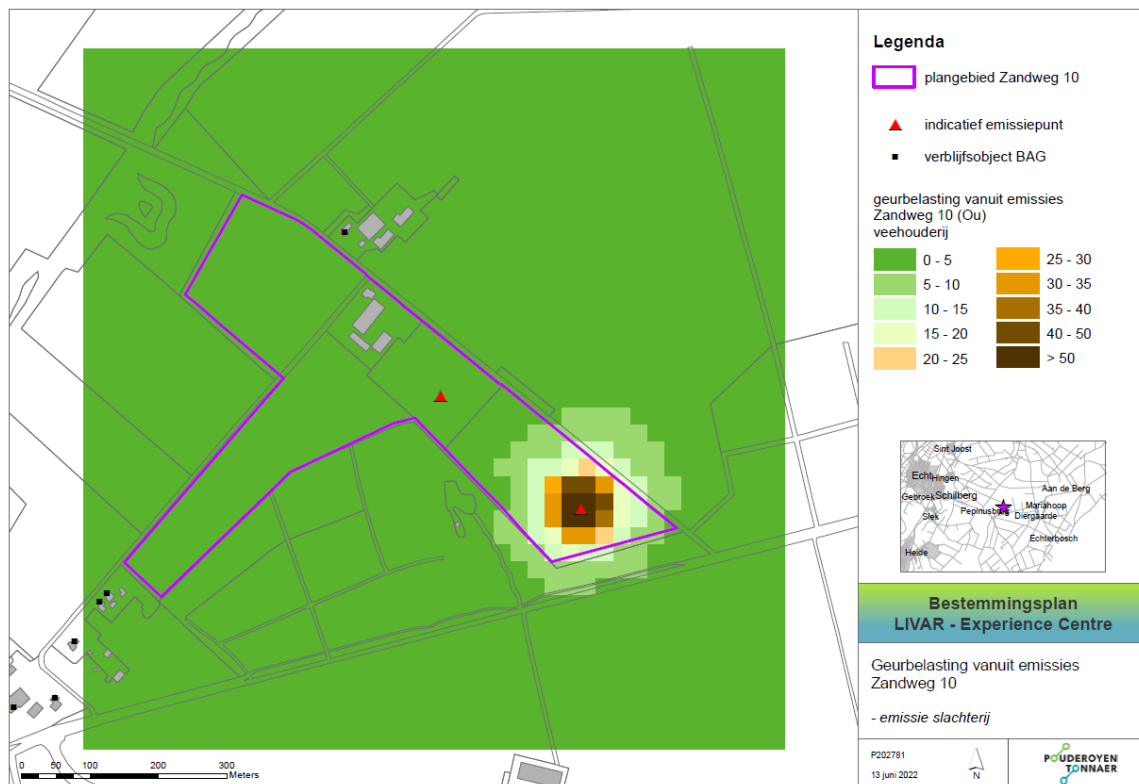
Illustratie geurbelasting uit de LEC-slachterij

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning van de slachterij is nog niet aan de orde. Om toch een indruk te kunnen geven van de mogelijke milieugevolgen, is een raming gemaakt van de geuremissie van de slachterij behorende bij de maximaal toegestane capaciteit van 6000 ton levend gewicht aan dieren per jaar, overeenkomend met 12.000 GVE per jaar. Uitgaande van 260 dagen per jaar is de maximale slachtcapaciteit ruim 46 GVE per dag. Bij een dergelijke omvang zal de geuremissie uit de slachterij niet hoger zijn dan 6500 Oue. Uitgaande van de emissie karakteristieken uit een beoordeling van een reguliere slachterij met een dag capaciteit van omvang van 40 GVE en een ophoging (worst-case benadering) van de geuremissie met 25%.

In onderstaande kaart is de geurbelasting uitgaande van een fictieve/representatieve locatie van de slachterij binnen het deelgebied waar de slachterij is toegestaan (aanduiding "saw-vbc" op de verbeelding) weergegeven, uitgaande van een geuremissie van 6500 Oue. Hieruit blijkt dat de geurbelasting uit de slachterij voor de omliggende woningen zeer beperkt is en niet leidt tot een onaanvaardbaar woon- en leefmilieu voor omwonenden.

De invloed van de geuremissie van de slachterij op de geurbelasting van omliggende woningen buiten het plangebied is zeer beperkt. In deze voorbeeldberekening maximaal 0,59 Oue (zonder weging hedonische waarde), op de bedrijfswoning van de veehouderij gelegen aan de Zandweg 9.

Voor de omliggende burgerwoningen is de geurbelasting op basis van dit voorbeeld maximaal 0,22 Ou.

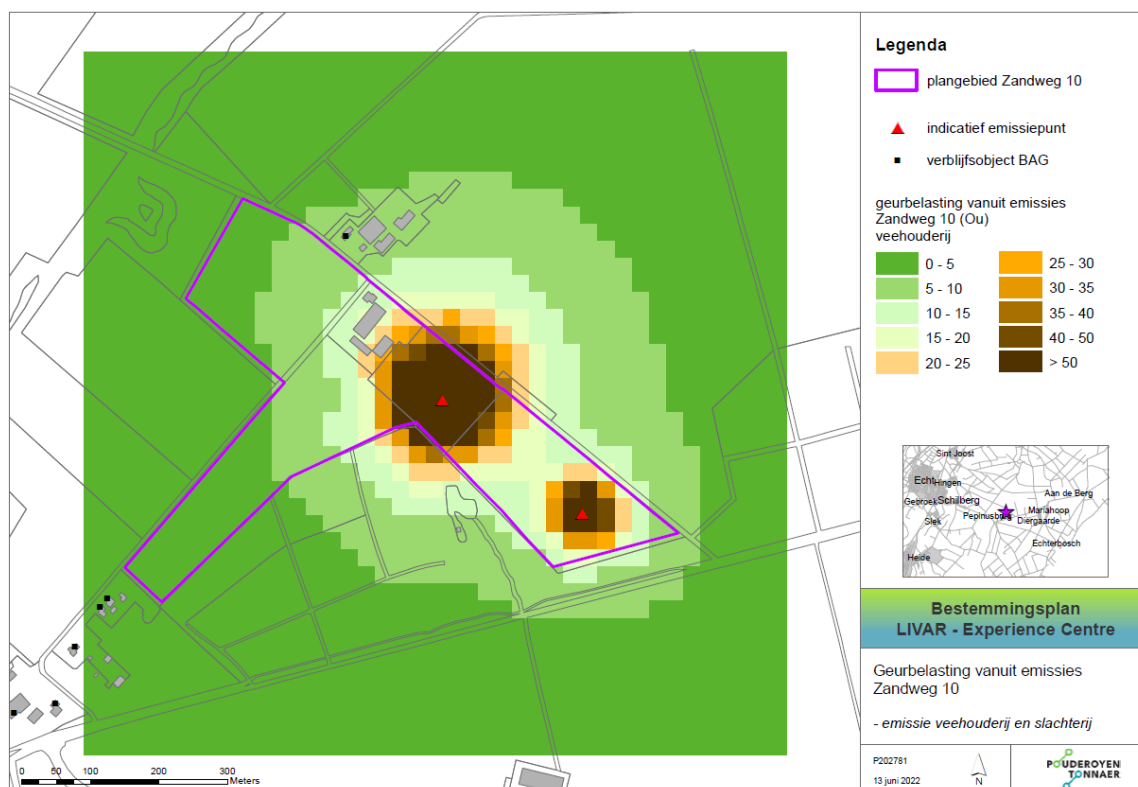

Voorbeeldberekening geurbelasting uit slachterij, representatie locatie slachterij en geuremissie van voorbeeld slachterij van vergelijkbare omvang, opgehoogd met 25%

In onderstaande kaart zijn de twee geurbronnen, te weten de LEC-veehouderij en de LEC-slachterij, gezamenlijk in beeld gebracht. Ook weer rekening houdend met de gebieden waar deze activiteiten planologisch zijn toegestaan en een representatieve locatie. Ook hieruit blijkt dat de cumulatie van deze twee deelbronnen t.a.v. geur (de veehouderij en de slachterij) niet leidt tot een onaanvaardbaar woon- en leefmilieu voor omwonenden.

Ook cumulatief gezien (combinatie van geurbelasting uit de LEC-veehouderij en de LEC-slachterij) is er bij deze voorbeeldberekening geen sprake van een hoge geurbelasting. De maximale waarde bedraagt 5,78 Ou (bedrijfswoning Zandweg 9) en ligt nog steeds zeer ruim onder de geldende norm voor geurbelasting van een individuele veehouderij (een norm van maximaal 14 Ou). Voor de omliggende burgerwoningen is de cumulatieve geurbelasting (LEC-veehouderij en LEC-slachterij) op basis van dit voorbeeld maximaal 1,48 Ou.

De geurbelasting van de slachterij op basis van dit voorbeeld ligt zeer ruim onder de grenswaarde (2 Ou, zoals opgenomen in de planregels) en ook ruim onder de richtwaarde (1 Ou, zoals opgenomen in de beleidsregel van de provincie Noord-Brabant) voor alle woningen (ook bedrijfswoningen) en andere voor geur gevoelige functies in het buitengebied rondom het plangebied.

Voorbeeldberekening geurbelasting uit veehouderij en slachterij, representatie locatie slachterij en veehouderij

Berekende geurbelasting op basis van bovenstaande voorbeeldberekening

nr	Geur norm	Gebruiksdoel (functie)	adres	X;Y	Zandweg 10 veehouderij	Zandweg 10 slachterij	Zandweg 10 veehouderij en slachterij	Opmerking
2014	-	wonen; industrie	Zandweg 9	193570; 344774	5,87	0,59	5,78	bbv
2002	-	wonen	Waldfeuchterbaan 5	193945; 343821	0,68	0,38	1,14	bbv
2003	-	wonen; industrie	Waldfeuchterbaan 3	193874; 343827	0,71	0,41	1,23	bbv
2004	-	wonen	Waldfeuchterbaan 6	193668; 343831	0,99	0,38	1,33	bbv
2005	-	wonen	Waldfeuchterbaan 4	193620; 343848	1,00	0,38	1,34	bbv
2006	14	wonen	Annendaalderweg 1	193036; 344032	0,55	0,16	0,79	
2007	14	industrie; winkel	Annendaalderweg 3	193086; 344079	0,63	0,18	0,89	
2008	14	wonen	Heuvel 1	193146; 344092	0,74	0,20	0,97	
2009	-	wonen	Heuvel 2	193174; 344175	0,83	0,21	1,17	bbv
2010	14	wonen	Heuvel 4	193212; 344233	1,06	0,22	1,41	
2011	14	wonen	Heuvel 6	193222; 344246	1,13	0,22	1,48	
2012	-	wonen	Pepinusbrug 15 (Echt)	192820; 344281	0,57	0,10	0,69	bbv
2013	14	wonen	Pepinusbrug 13 (Echt)	192789; 344311	0,53	0,09	0,63	

2015	14	wonen	Boekhorstweg 3	195265; 344821	0,37	0,12	0,46	
2016	14	wonen; industrie	Dominicusweg 4	192759; 344821	0,47	0,11	0,56	
2017	14	wonen	Dominicusweg 1	192750; 344902	0,50	0,11	0,55	
2018	14	wonen; industrie	Dominicusweg 3	192774; 344934	0,53	0,11	0,60	
2019	-	wonen; industrie	Dominicusweg 10	193156; 345373	0,74	0,15	0,80	bbv
2020	-	wonen; industrie	Dominicusweg 11	193155; 345474	0,65	0,13	0,69	bbv
2021	-	wonen; industrie	Torenweg 14	194620; 345578	0,51	0,14	0,64	bbv
2022	14	wonen; industrie	Torenweg 13	194616; 345601	0,51	0,14	0,63	
2023	-	wonen; industrie	Dominicusweg 15	193318; 345678	0,56	0,11	0,61	bbv
2024	-	wonen; industrie	Dominicusweg 21	193520; 345885	0,48	0,11	0,56	bbv
2001	3	wonen	Vlaskuileweg 1	195013; 343809	0,29	0,11	0,43	rand kern Mariahoop

*bbv: behorend bij veehouderij

De gemeentelijke geurnormen t.a.v. de veehouderij, de geurnormen voor de slachterij die is opgenomen in de planregels, de afstand van de emissiebronnen tot de voor geur gevoelige functies en "andere begrenzingen" in het bestemmingsplan (maximale milieucategorie, deelgebieden met aanduidingen, maximaal oppervlak bebouwing) zorgt voor een goede borging van een goed woon- en leefklimaat van omwonenden.

Het aspect geur en slachterij vormt derhalve geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling en vormt geen aanleiding voor het doorlopen van een m.e.r.-procedure gekoppeld aan de ontwikkeling van het voornemen.

2.4 Fijn stof

In de beoogde situatie worden dieren gehouden waarvoor wel emissiefactoren ten aanzien van fijnstof (PM10) zijn vastgesteld. Hierdoor neemt de emissie van fijnstof toe. Daarnaast is er sprake van fijnstof als gevolg van de verkeersbewegingen van en naar de inrichting. Verder zijn er nog enkele vervoersbewegingen binnen de inrichting. Om te beoordelen of deze toename gevolgen heeft voor het achtergrondniveau ter plaatse van gevoelige objecten in de omgeving, is een onderzoek luchtkwaliteit uitgevoerd en een berekening gemaakt met ISL3a. De rapportage hiervan is als **bijlage 2** aan deze notitie toegevoegd. De conclusie luidt als volgt.

Resultaten ten gevolge van vervoersbewegingen

In de onderstaande figuur worden de rekenresultaten uit de NIBM-tool weergegeven.

Voor het aandeel vrachtverkeer zijn worst-case de vrachtwagens, bus, tractor en shovel als aandeel vrachtverkeer beschouwd.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

Jaar van planrealisatie	2023
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	346
Aandeel vrachtverkeer	22,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	1,01
PM ₁₀ in µg/m ³	0,10
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig	

Figuur 1. Uitsnede NIBM-tool

Uit bovenstaande figuur blijkt dat ten gevolge van de vervoersbewegingen, de concentratie aan fijnstof toeneemt met maximaal 0,10 µg/m³ lucht.

Resultaten ten gevolge van het houden van dieren

Er zijn 2 berekeningen uitgevoerd ten aanzien van de veehouderijtak. Berekening 1 heeft als emissiepunt het meest zuidelijke punt van het bouwvlak waar dieren kunnen worden gehouden en berekening 2 heeft als emissiepunt het meest noordelijke punt van het bouwvlak waar dieren kunnen worden gehouden.

Berekening 1

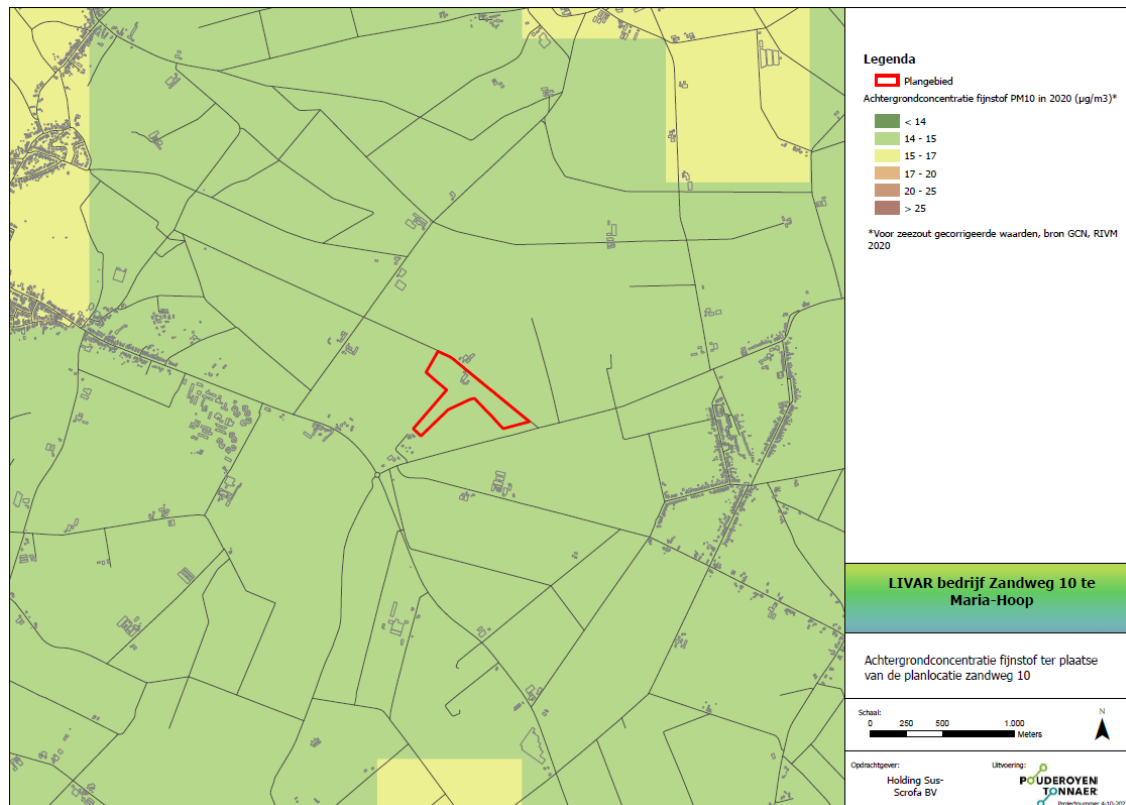
Geconcludeerd kan worden dat de totale toename aan fijn stof door het planvoornemen maximaal 0,32 µg/m³ lucht bedraagt. (0,10 µg/m³ + 0,22 µg/m³). Dit is ruimschoots onder de norm van 1,2 microgram/m³ lucht. Het project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

Berekening 2

Geconcludeerd kan worden dat de totale toename aan fijn stof door het planvoornemen maximaal 0,32 µg/m³ lucht bedraagt. (0,10 µg/m³ + 0,22 µg/m³). Dit is ruimschoots onder de norm van 1,2 microgram/m³ lucht. Het project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

Cumulatie met andere bronnen uit de omgeving

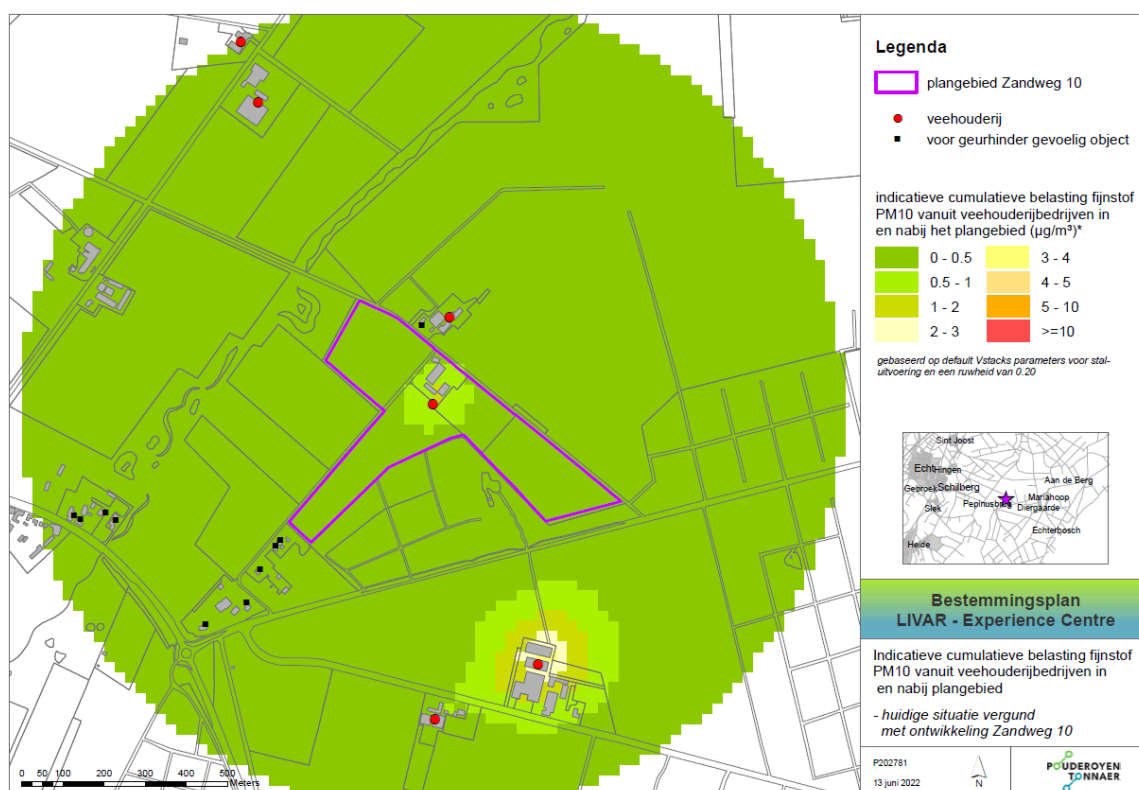
Uit de grootschalige concentratiekaart van het RIVM blijkt dat de achtergrondconcentratie PM10 in de wijdere omgeving van het plangebied tussen 14 en 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ligt. Zie onderstaande afbeelding. De achtergrondconcentratie (de concentratie op basis van bronnen in de wijde omgeving, inclusief de bijdrage uit het buitenland) ligt ruim zeer onder de grenswaarde van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ als jaargemiddelde. En ook zeer ruim onder de waarde van 31,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, de waarde waarboven het aantal overschrijdingsdagen maatgevend wordt.

Achtergrondconcentratie fijnstof PM10 in 2017 met ligging planlocatie (bron: GCN kaarten RIVM)

Ook met de toename van de fijn stof concentratie ten gevolge van het verkeer en het houden van dieren blijft de achtergrondconcentratie ver beneden de wettelijke grenswaarde van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Er is in de directe nabijheid van de planlocatie geen sprake van een andere lokale piekbelasting die is onderschat in de landelijke concentratiekaarten van het RIVM (de Grootschalige Concentratiekaart Nederland).

In onderstaande kaart is de fijn stof concentratie uit stallen van veehouderijen in het gebied weergegeven, inclusief de bijdrage van de LEC-veehouderij. Uit deze kaart blijkt dat de toename van fijn stof rondom de LEC-veehouderij beperkt is en er buiten de grens van het bestemmingsplak geen of nauwelijks sprake is van een toename.

Concentratie fijnstof PM10 vanuit veehouderijen inclusief de beoogde ontwikkeling

Bezoekerscentrum LEC versus fijn stof van de veehouderij gelegen aan de Zandweg 9

De invloed van de fijn stof belasting uit de stallen van de veehouderij gelegen aan de Zandweg 9 is heel beperkt. Via een ISL3a berekening is de fijn stof belasting op basis van de achtergrond (GCN) en de achtergrond + stallen (GCN + bron) van de veehouderij aan de Zandweg 9 in beeld gebracht (**bijlage 3**). Ter plaatste van de bestaande bedrijfswoning en ter plaatse van het meest dichtbij gelegen locatie binnen de aanduiding waar het bezoekerscentrum is toegestaan (=worst-case benadering).

	x-coördinaat	y-coördinaat	Concentratie bron	Concentratie GCN+bron	Overschrijdingsdagen
Hoek bedrijfswoning	193603	344693	0.01	15.73	6.0
Grensaanduiding bezoekerscentrum	193901	344467	0.00	15.71	6.0

Hieruit blijkt dat de invloed van de veehouderij gelegen aan de Zandweg 9 op het bezoekerscentrum en de bestaande bedrijfswoning nihil is en de concentratie en het aantal overschrijdingsdagen ruimschoots onder het niveau van de wettelijke grenswaarden ligt.

Belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu door een toename van de concentratie van fijn stof kunnen worden uitgesloten. Ook zijn er geen belemmeringen voor het initiatief door bronnen in de omgeving met een belangrijke uitstoot van fijn stof. Geconcludeerd wordt dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor het planvoornemen. En ook geen aanleiding vormt voor het doorlopen van een m.e.r.-procedure gekoppeld aan de ontwikkeling van het voornemen.

2.5 Stikstof en natuur

2.5.1 Stikstof

Wet natuurbescherming

In de beoogde situatie neemt als gevolg van het houden van varkens de emissie van ammoniak toe met 3.163,8 kg NH₃ per jaar. Ten aanzien van ammoniak is in het kader van de bescherming van Natura-2000 gebieden een Natuurbeschermingswet vergunning aangevraagd. Op 4 augustus 2016 is de definitieve natuurbeschermingswetvergunning verleend. Conform deze vergunning bedraagt de ammoniakemissie in de aangevraagde situatie 3293,3 kg NH₃. Deze ammoniakemissie en dierenaantallen komen overeen met de beoogde planontwikkeling. Deze vergunning is verleend door middel van het salderen van een tweetal locaties welke in totaal 3.128,9 kg NH₃ vertegenwoordigen. Ondanks dat er nog sprake was van een toename van de ammoniakemissie van 34,9 kg, was er sprake van een gelijkblijvende depositie van ammoniak op de Natura 2000 gebieden in de omgeving. Omdat er voor onderhavig voornemen reeds een natuurbeschermingswet-vergunning verleend is (de toename is teniet gedaan door intrekkingen elders, het bestemmingsplan biedt geen mogelijkheid tot een toename van de stikstofemissie t.o.v. de vergunning), kunnen significante negatieve effecten door een toename van de stikstofbelasting als gevolg van het houden van dieren met zekerheid worden uitgesloten.

Naast het houden van dieren is ook verkeer een bron van stikstofemissie. Het planvoornemen brengt vervoersbewegingen met zich mee, welke mogelijk een effect kunnen hebben op de stikstofdepositie op natuurgebieden (Natura 2000). Om te beoordelen of er sprake is van significante effecten is hiernaar onderzoek verricht. De Aeries berekeningen met betrekking tot de effecten op het gebied van stikstofdepositie op Natura2000-gebieden t.g.v. de veehouderij en verkeer (afzonderlijk en cumulatief) zijn opgenomen in **bijlage 4**.

Tijdens de realisatie van het planvoornemen is er stikstofemissies van mobiele werktuigen en het bouwverkeer voor de bouw van de nieuwe stallen, het bezoekerscentrum en het vleesatelier. Om te beoordelen of door deze emissies een toename van depositie op voor stikstofgevoelige Natura-200 gebieden plaatsvindt, zijn er stikstofberekeningen uitgevoerd voor de bouwfase van het planvoornemen. De Aeries-berekeningen zijn opgenomen in **bijlage 4**.

Als gevolg van de beoogde ontwikkeling is er geen sprake van significante effecten t.g.v. verkeer en bouw en er is geen sprake van een toename van de emissie en depositie ten opzichte van de reeds vergunde situatie (Wet natuurbescherming). Dit is ook zo geborgd in de planregels van het bestemmingsplan. Voor onderhavig voornemen geldt derhalve geen vergunnings- of meldingsplicht

Gezien het bovenstaande zijn er in het kader van de Wet natuurbescherming en de stikstofdepositie op Natura2000 gebieden geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling. Nadelige gevolgen voor het milieu door een toename van de depositie van stikstof op voor stikstof gevoelige habitats en leefgebieden binnen de Natura2000-gebieden rondom het plangebied kunnen worden uitgesloten. Dit wordt ook geconcludeerd in de Quickscan Flora en Fauna (**bijlage 6**).

Geconcludeerd wordt dat het aspect stikstof en Natura2000 geen belemmering vormen voor het planvoornemen. En ook geen aanleiding vormt voor het doorlopen van een m.e.r.-procedure gekoppeld aan de ontwikkeling van het voornemen.

Verordening veehouderijen en Natura 2000 Provincie Limburg

Op grond van artikel 2.1 van de Verordening veehouderijen en Natura 2000 provincie Limburg mag een nieuwe stal geen grotere ammoniakemissie per dierplaats hebben dan de maximaal toegestane emissie als opgenomen in bijlage 1 bij deze verordening. Aan deze emissienormen kan met de beoogde stallen niet worden voldaan, omdat de dieren worden gehouden op een met biologische varkens vergelijkbare wijze. De Verordening veehouderijen en Natura 2000 provincie Limburg maakt specifiek een uitzondering voor het Livar varken, omdat zij kunnen aantonen (middels aanvullende toets bij IKB-controles) dat zij voldoen aan de biologische standaard met uitzondering van het feit dat het voer niet biologisch is. Zie onderstaand citaat:

‘Varkensbedrijven aangesloten bij Livar worden als biologische veehouderij beschouwd. Voor biologische varkenshouderij geldt een streefreductie van 40%. Per geval worden aanvullende emissie reducerende maatregelen gevraagd.’

De maximale emissiefactoren voor biologische veehouderij (en Livar bedrijven) komen overeen met de traditionele huisvestingssystemen. Bij de (her)bouw van stallen zullen maatregelen moeten worden genomen om de ammoniakemissie zoveel mogelijk te reduceren.

Geconcludeerd wordt dat voldaan wordt aan de maximale emissiewaarden voor nieuwe stallen zoals opgenomen in bijlage 1 van de Verordening veehouderijen en Natura 2000 van provincie Limburg. De verordening veehouderij en Natura 2000 Provincie Limburg is sinds 15-01-2015 niet meer van toepassing. De regelingen zijn overgenomen in de geldende Omgevingsverordening Limburg 2014, inclusief de specifieke uitzondering voor het Livar varken. Hieraan wordt eveneens voldaan.

Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

Voor varkens zijn op grond van het Besluit emissiearme huisvestingssystemen veehouderij (Besluit huisvesting) van 25 juni 2015 maximale emissienormen opgenomen. Conform artikel 2, lid 2 onder d, is het besluit niet van toepassing voor huisvestingssystemen voor landbouwhuisdieren van de hoofdcategorie varkens, waarvan het inpandig leefoppervlak en de oppervlakte van de verharde uitloop groter of gelijk zijn aan dan aangegeven in de onderstaande tabel.

Diercategorie	in pandig leefoppervlak in m ² per varken	oppervlakte verharde uitloop in m ² per varken
vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	1,1	0,7
biggenopfok (gespeende biggen)	0,5	n.v.t.
kraamzeugen (met inbegrip van biggen tot spenen)	6,5	n.v.t.
guste en dragende zeugen	2,5	1,0

Onderhavige ontwikkeling heeft betrekking op het realiseren van huisvestingssystemen die op grond van het gestelde in de regels dienen te voldoen aan de ten tijde van vaststelling van dit bestemmingsplan geldende huisvestingseisen van EU-Verordening Erkenningseisen biologische producten 2020/464.

Met de in deze EU verordening vastgelegde minimale oppervlakten binnen- en buitenruimte (m²/dier) wordt ruimschoots voldaan aan het minimale leefoppervlak om in aanmerking te komen voor de uitzondering genoemd in artikel 2, lid 2 onder d van het Besluit huisvesting (zie bovenstaande tabel).

De beoogde ontwikkeling is derhalve niet in strijd met het Besluit huisvesting.

Onder de omgevingswet zijn bovengenoemde regelingen over emissiearme huisvestiging opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Meer specifiek artikel 4.807 van het Bal. In juli 2021 is een wijziging van het Bal aangekondigd met betrekking tot de regels over stalemissies van biologisch pluimvee en varkens¹. Hierin is een regeling voorzien waarbij voor het biologisch houden van varkens en scharrelvarkens is aangegeven dat een plan dient te worden opgesteld voor een emissiereductie van 40%. Het plan moet een beschrijving van de te treffen maatregelen en de verwachte emissiereductie hiervan bevatten, inclusief de termijn waarbinnen de maatregelen worden getroffen. Biologische varkenshouderijen moeten daarmee ook voldoen aan de emissiereductiepercentages met betrekking tot ammoniakemissie per dierplaats. De aangekondigde aanpassing van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) op voornoemd onderdeel, door middel van invoering van een nieuw artikel 4.820a, heeft echter ten tijde van opmaak van deze rapportage nog niet geleid tot een daartoe strekkend besluit.

Wet ammoniak en veehouderij

De Wet ammoniak en veehouderij (verder: Wav) biedt aanvullende bescherming aan zeer kwetsbare gebieden tegen de verzurende en vermestende werking van ammoniak. De Wav stelt dat alleen verzuring gevoelige gebieden, of delen daarvan, die zijn gelegen in de ecologische hoofdstructuur, als zeer kwetsbaar kunnen worden aangewezen. In deze gebieden en in een beschermingszone van

¹https://www.internetconsultatie.nl/wijziging_bal_aanscherping_emissiegrenswaarden_biologisch_pluimvee_en_varkens

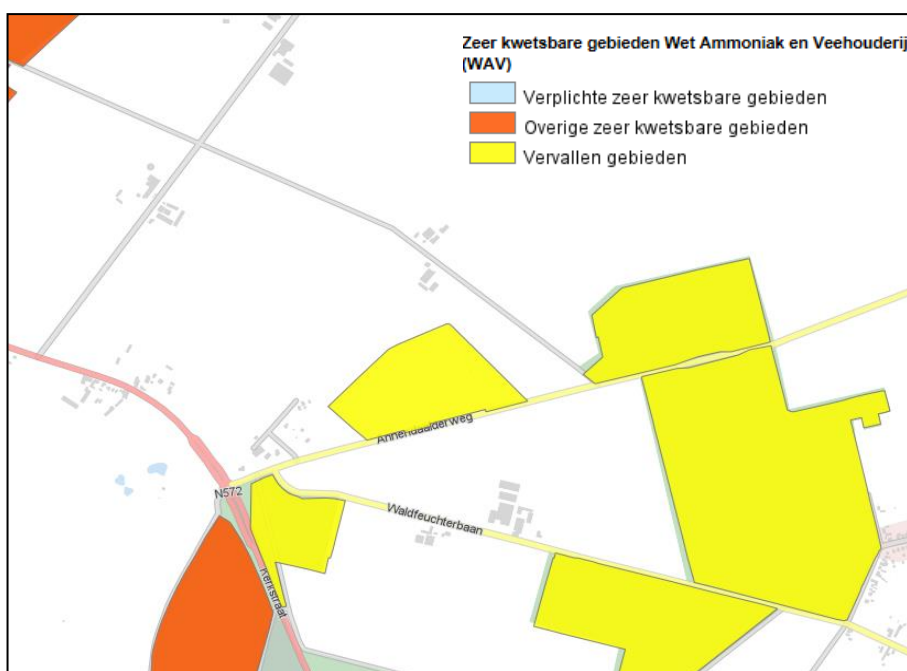
250 meter daaromheen geldt een verbod voor nieuwvestiging van veehouderijen en is uitbreiding van bestaande veehouderijen slechts onder beperkingen mogelijk. Deze maatregelen zijn aanvullend op het generieke emissiebeleid op het gebied van ammoniak.

Provinciale Staten van Limburg hebben de zeer kwetsbare WAV-gebieden definitief aangewezen en vastgesteld. In onderstaande figuur zijn het dichtstbij gelegen Wav-gebieden weergegeven.

De bedrijfslocatie is niet gelegen binnen de beschermingszone van een WAV-gebied. Het dichtstbij gelegen gebied is gelegen op een afstand van ca. 950 meter van de projectlocatie. Er is derhalve geen sprake van een gecorrigeerd ammoniakplafond.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet komt de Wet ammoniak en veehouderij en daarmee ook de provinciale Wav-kaart te vervallen. In plaats daarvan kunnen in de nieuwe Omgevingsverordening voor verzuring gevoelige gebieden worden aangewezen door de provincie. De provincie Limburg heeft aangegeven geen verzuring gevoelige gebieden aan te gaan wijzen in de Omgevingsverordening. In de ontwerp Omgevingsverordening 2021 van de provincie Limburg zijn deze gebieden ook niet opgenomen.

Geconcludeerd kan worden dat uitbreiding van het aantal landbouwhuisdieren van een of meer diercategorieën mogelijk is op onderhavige bedrijfslocatie.

Uitsnede kaart Zeer kwetsbare gebieden WAV

Directe ammoniakschade

De directe schade door ammoniak op gewassen dient te worden beoordeeld op basis van het rapport "stallen en planten". Hierin is opgenomen dat een afstand van 50 meter tot coniferen aangehouden moet worden, 25 meter voor tuinbouwgewassen en 0 meter voor akkerbouwgewassen en grasland.

In de omgeving van de bedrijfslocatie zijn geen coniferen of tuinbouwgewassen aanwezig. Het betreft enkel grasland en bouwland voor akkerbouwgewassen. Geconcludeerd wordt dat er in de beoogde situatie geen sprake zal zijn van directe ammoniakschade veroorzaakt door de veehouderijtak.

Geconcludeerd wordt dat het aspect “directe ammoniakschade” geen belemmering vormt voor de beoogde ontwikkeling.

2.5.2 Gebiedsbescherming en Soortenbescherming

Het natuurbeschermingsrecht is te vinden in verdragen, Europese en nationale regelgeving en in nationaal en provinciaal beleid. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Er is een Quicksan Flora en Fauna uitgevoerd om te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van of strijdigheid met de natuurwetgeving (**bijlage 6**). De Quicksan bestaat uit zowel een bronnenonderzoek als een veldbezoek. Resultaten uit dit onderzoek worden hieronder samengevat.

Gebiedsbescherming

Met betrekking tot de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) in de omgeving van het plangebied onderzocht.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt tussen twee terreinen van Natura 2000-gebied Abdij Lilbosch & voormalig Klooster Mariahoop. De afstand naar Natura 2000-gebied is in westelijke richting circa 1,2 km en in oostelijke richting 1,3 km. Omdat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen negatieve effecten alleen optreden door externe werking (effecten als gevolg van verdroging, versnippering, optische en mechanische verstoring en verstoring door geluid en trilling). Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de aard van de ontwikkelingen in het plangebied, zijn externe negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen, uitgesloten.

Het plangebied behoort niet tot het NNN, maar grenst er wel aan. De natuurbeheertypen en ambitienatuurbeheertypen op deze locatie zijn Droog bos met productie. Omdat de biodiversiteit in Droog bos met productie relatief laag is, wordt geconcludeerd dat dit natuurstype geen negatieve effecten zal ondervinden van de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied. Het is uitgesloten dat de voorgenomen plannen in het plangebied een negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Soortenbescherming

De Quicksan Flora en Fauna stelt vast of er (mogelijke) beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming, aanwezig zijn. Daarbij wordt beoordeeld op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van de resultaten kan worden vastgesteld welke

maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten wordt vastgesteld op basis van het voorkomen van habitats en directe en indirecte aanwijzingen (o.a. hollen en uitwerpselen) opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten.

Uit het onderzoek blijkt dat het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren en vissen voorkomen. Mogelijk komen er echter wel verschillende andere beschermde soorten voor in de omgeving van het plangebied. Onderstaande tabel geeft een overzicht van deze soorten en welke maatregelen nodig zijn om mogelijke effecten te voorkomen.

<i>Soortgroep</i>	<i>Bescherming</i>	<i>Functie plangebied</i>	<i>Mogelijk effect</i>	<i>Ontheffing nodig</i>	<i>Maatregelen</i>
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid grondbroedende vogels	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Vegetatie verwijderen buiten het broedseizoen
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Vliegroutes en foerageergebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Verstoring door licht voorkomen
Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine water-salamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	Verwijderen vegetatie in één richting uitvoeren
Levendbarende hagedis	§3.3 Wnb	Leefgebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Werkzaamheden uitvoeren volgens Ecologisch werkprotocol
Algemene spits-, woel- en ware muizen en egel	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	Werkzaamheden in éénrichting uitvoeren

In de Quicksan wordt gesteld dat om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen, de volgende vervolgstappen en maatregelen moeten worden genomen bij uitvoering van voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied:

1. De vegetatie in de akkers dient te worden verwijderd buiten het broedseizoen van vogels en wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot eind juli. Mogelijk zijn nesten van grondbroedende vogels aanwezig in de akkers en graslanden.
2. Het verwijderen van vegetatie in de bermen en randen en graafwerkzaamheden op deze plekken dient stapvoets in één richting te worden uitgevoerd zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.
3. Om negatieve effecten te voorkomen op levendbarende hagedis dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld met mitigerende maatregelen voor levendbarende hagedis.

4. Negatieve effecten als gevolg van licht op vleermuizen kunnen worden voorkomen door:
 - a. De boomkronen en bosranden onverlicht te laten; lichtarmaturen blijven onder de boomkronen.
 - b. Toepassing van armaturen met zo min mogelijk verstrooiing naar de omgeving.
 - c. Toepassing van vleermuisvriendelijke (amberkleurig) verlichting.

De voorgenomen ontwikkeling zal worden uitgevoerd met bovengenoemde vervolgstappen en maatregelen. Om dit te verzekeren is in het bestemmingsplan hiervoor een voorwaardelijke verplichting opgenomen. Hierin wordt verwezen naar het ecologisch werkprotocol (**bijlage 7**).

2.6 Geluid

Met betrekking tot onderhavig voornemen is een akoestisch onderzoek uitgevoerd. De rapportage hiervan is als **bijlage 5** aan deze notitie toegevoegd. De conclusie hiervan is als volgt.

Uit de resultaten van het onderzoek voor de toekomstige inrichting gelegen aan de Zandweg 10 te Maria Hoop kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

Ruimtelijke procedure

<i>Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$)</i>	- Op basis van de VNG-publicatie geldt voor geluid ten aanzien van de navolgende functies de bijbehorende richtafstand voor de maatgevende activiteiten: - bezoekerscentrum (alsmede ondersteunde functies, waaronder horeca en detailhandel): 10 meter; - veehouderijbebouwing en vleesatelier: 50 meter; - slachterij in een milieucategorie 3.2: 100 meter. Aan deze richtafstanden wordt voldaan. Verdere toetsing kan in beginsel achterwege blijven. Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening.
<i>Maximaal geluidniveau (L_{Amax})</i>	- Buitenplanse inpassing is mogelijk. - Op basis van de VNG-publicatie geldt voor geluid ten aanzien van de navolgende functies de bijbehorende richtafstand voor de maatgevende activiteiten: - bezoekerscentrum (alsmede ondersteunde functies, waaronder horeca en detailhandel): 10 meter; - veehouderijbebouwing en vleesatelier: 50 meter; - slachterij in een milieucategorie 3.2: 100 meter. Aan deze richtafstanden wordt voldaan. Verdere toetsing kan in beginsel achterwege blijven. Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening.
<i>Indirecte hinder</i>	- Buitenplanse inpassing is mogelijk. - Indirecte hinder als gevolg van aan- en afvoerend verkeer van en naar de inrichting voldoet ter plaatse van de gevels van geluidgevoelige objecten aan de geluidgrenswaarde van stap 2 uit de VNG-publicatie, zijnde 50 dB(A) etmaalwaarde. Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening. - Buitenplanse inpassing is mogelijk.

Gezien het vorenstaande kan geconcludeerd worden dat de toekomstige situatie, mede gelet op de doorvertaling van de randvoorwaarden uit het akoestisch onderzoek in het bestemmingsplan in de vorm van aanduidingen en bijbehorende regels, akoestisch inpasbaar geacht kan worden. Van belang hierbij om op te merken is dat binnen de activiteiten van het vleesatelier binnen de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden – bezoekerscentrum' op grond van de regels worden beperkt tot het gebied waarbinnen op grond van een aanduiding op de verbeelding activiteiten in de milieucategorie 3.1 mogelijk worden gemaakt. Het aspect geluid vormt derhalve geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

2.7 Gezondheid omwonenden / bezoekers en voorkomen dierziekten

Algemeen

Effecten van de intensieve veehouderij op de volksgezondheid kunnen op verschillende manieren tot stand komen. Dit kan bijvoorbeeld via direct diercontact, via de lucht, via de mest en via voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong. Besmettingsgevaar wordt geregeld in de wetgeving voor volksgezondheid. De Wabo bevat geen toetsingskader voor onderwerpen die in de wetgeving voor Volksgezondheid zijn geregeld. Wel bestaat ruimte voor een aanvullende milieu hygiënische toets ten aanzien van besmettingsgevaar.

De Wet publieke gezondheid is op 1 december 2008 in werking getreden. Hierin is onder meer vastgelegd dat het bevoegd gezag de taak heeft om gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen te bewaken. Zij zullen zich daarbij moeten baseren op beschikbare onderzoeken. In dit kader zijn in 2016 en 2017 enkele belangrijke rapporten over veehouderij en gezondheid verschenen. De onderzoeken zijn uitgevoerd naar aanleiding van het advies van de Gezondheidsraad in 2012 over de gezondheidsrisico's rond veehouderijen voor omwonenden. Het gaat om de volgende 4 publicaties:

- Onderzoek veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO-onderzoek):
 - In juli 2016 verscheen het 'VGO-hoofdrapport': Veehouderij en Gezondheid Omwonenden
 - In juni 2017 verscheen het rapport 'VGO-aanvullende studies': Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies). Analyse van gezondheidseffecten, risicofactoren en uitstoot van bio-aerosolen (inclusief 12 bijlagen)
- Emissies van endotoxinen uit de veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodellering uit 2016 ('endotoxinenrapport')
- Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen: verkenning van opties, kosten en effecten op de gezondheidslast van omwonenden uit 2016 ('stalmaatregelenrapport').

Op basis van deze onderzoeken volgt hieronder een toets met betrekking tot onderhavige ontwikkeling en de gezondheid van omwonenden.

Gezondheidstoets voornemen

De Handreiking veehouderij en volksgezondheid 2.0 is opgesteld om het bevoegd gezag te ondersteunen in de besluitvorming over veehouderijen in relatie tot gezondheid van omwonenden. De handreiking bestaat uit een algemene onderbouwing op grond waarvan volksgezondheid meegenomen dient te worden in de ruimtelijke besluitvorming. De wijze van beoordelen of er sprake is van een verhoogd risico voor de volksgezondheid is uitgewerkt in een stappenplan. Bij het beschrijven van de invloed van veehouderijen op de gezondheid van omwonenden worden volgens het stappenplan en bovengenoemde onderzoeken de volgende aspecten beschouwd:

- geur;
- fijn stof en endotoxinen;
- zoönosen en antibioticaresistentie;
- geluid.

Hiernavolgend wordt per gezondheidkundig aspect ingegaan op de mogelijke invloed door de planontwikkeling aan de Zandweg 10 te Maria-Hoop.

Geur (zie ook paragraaf 2.2.2.)

Geur kan verschillende gezondheidseffecten veroorzaken: (ernstige) hinder, verstoring van gedrag en activiteiten en stress-gerelateerde somatische gezondheidsklachten.

Alleen voor hinder zijn relaties met de geurbelasting bekend. De optredende hinder in de omgeving van veehouderijen kan dus berekend worden. Naast de geurbelasting is een groot aantal andere factoren in meer of mindere mate van invloed op de mate van ervaren hinder. Hierdoor kan het met de algemene relatie tussen de geurbelasting en hinder berekende aantal gehinderden lokaal sterk afwijken van het daadwerkelijk aantal gehinderden.

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en het Activiteitenbesluit schrijven voor dat de geurbelasting door de stallen van een veehouderij op een geurgevoelig object bepaalde waarden niet mag overschrijden. Deze normen gelden voor de voorgrondbelasting, dit is de geurbelasting door één veehouderij.

De GGD gebruikt bij de gezondheidsbeoordeling van geurbelasting afkomstig van intensieve veehouderij **bij ruimtelijke planvorming** de Gezondheidseffectscreening (GES). GGD Nederland is van mening dat gezondheid (hier geur) juist in dit stadium van ruimtelijke planvorming een plek moet krijgen (structuurvisie, ontwikkelingsvisie, bestemmingsplan, MER). Bij vergunningverlening is het bevoegd gezag meer gebonden aan de wettelijke grenswaarde. Wel kan de gemeente toetsen of de extra geurbelasting veroorzaakt door de aangevraagde vergunning leidt tot overschrijding van het toegestane achtergrondniveau uit de geurgebiedsvisie.

Onderhavig bedrijf is een zogenaamd type B-bedrijf. Voor dit bedrijf geldt dat een melding Activiteitenbesluit en een Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) aangevraagd moet worden. Daarnaast is sprake van ruimtelijke planvorming. De gemeente kan dus bij de besluitvorming toetsen of de extra geurbelasting veroorzaakt door de aangevraagde vergunning leidt tot een onacceptabel achtergrondniveau. Daarnaast dient de voorgrondbelasting te voldoen aan de geldende geurnormen.

De GGD heeft gezondheidkundige richtwaarden voor geur bepaald op basis van dosis-responsrelaties aangaande geurbelasting en hinder. De GGD sluit met betrekking tot het percentage (ernstige) hinder aan bij een richtwaarde van maximaal 12% kans op hinder (0-3% ernstige hinder) en een bovenwaarde van maximaal 20% kans op hinder (tot 10% ernstige hinder). De gezondheidkundige advieswaarde voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in de bebouwde kom is een achtergrondgeurbelasting van maximaal 5 ouE/m³ en voorgrondbelasting van 2 ouE/m³. Voor het buitengebied is dat een waarde van 10 ouE/m³ voor achtergrondbelasting en 5 ouE/m³ voor voorgrondbelasting.

De hoogste geurbelasting van geurgevoelige objecten in de omgeving vanwege geur uit de LEC-veehouderij bedraagt 1,5 OU/m³ (bij de worst-case benadering, de belasting op basis van de representatieve situatie is lager) en voldoet derhalve aan de gezondheidkundige richtwaarde. Voor de onderhavige locatie is de norm van 14 OU/m³ lucht van toepassing voor de voorgrondbelasting

(zie ook paragraaf 2.3 en bijlage 1). Ook aan de geldende norm wordt voldaan, zie ook het geuronderzoek in **bijlage 1**.

In een straal van 2 km rond de planlocatie is slechts een enkele intensieve veehouderij is gelegen, waarbij de geurgevoelige objecten evenals bij onderhavige locatie op grote afstand zijn gelegen (>500 m). Er is geen sprake van een sterke toename van de achtergrondbelasting op voor geurhinder gevoelige objecten of een relevante toename van de geurbelasting op nu al voor geur overbelaste burgerwoningen. Het woon- en leefklimaat ter plaatse van de voor geurhinder gevoelige woningen is en blijft goed – zeer goed op basis van de berekende geurbelasting en de relatie tussen de berekende geurbelasting en de kans op hinder volgens de handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij.

Ook bij een combinatie van de geuremissie uit de LEC-veehouderij met de geuremissie uit de LEC-slachterij is de geurbelasting voor woningen in het omgeving van het plangebied beperkt. De planregels van het bestemmingsplan zorgen, in combinatie met de geldende wet- en regelgeving, voor een goede borging van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor omwonenden.

Geconcludeerd wordt dat de toename van geuremissie niet leidt tot overschrijding van zowel de geldende geurnorm als de gezondheidkundige richtwaarde, en de kans op gevolgen voor de gezondheid van omwonenden als gevolg van geur te verwaarlozen zijn. Bij uitvoering van het planvoornemen blijft het goede woon- en leefklimaat in het gebied behouden.

Fijn stof en endotoxinen (zie ook 2.2.3)

Het fijn stof afkomstig van veehouderijen bestaat uit grovere deeltjes en het bevat veel meer biologische componenten dan het fijn stof afkomstig van verkeer. De verhouding PM_{2,5}/PM₁₀ van emissies van veehouderij ligt circa 30% lager in vergelijking met de verhouding zoals deze bekend is uit verkeersuitstoot (60 - 70%).

Als het gaat om vroegtijdige sterfte en de effecten op het hart- en vaatsysteem, dan hangen die effecten vooral samen met de blootstelling aan de relatief kleine verkeer gerelateerde deeltjes (<PM_{2,5}). Bij de gezondheidseffecten als gevolg van blootstelling aan fijn stof uit stallen denkt men eerder aan directe effecten op de luchtwegen, in de vorm van toename luchtwegklachten en ontstekingen. Uit het IRAS onderzoek blijkt dat ondanks de hogere blootstelling aan fijn stof astma niet vaker maar zelfs minder vaak voorkomt bij omwonenden van veehouderijbedrijven. Bewoners die eenmaal astma of COPD hebben, hebben wel meer complicaties of infecties aan de bovenste luchtwegen.

De gezondheidkundige advieswaarde voor fijnstof is 15 µg/m³ voor PM₁₀ (WHO). De achtergrondconcentratie ter plaatse van gevoelige bestemmingen in de omgeving van het bedrijf varieert tussen 15,7 µg/m³ en 15,9 µg/m³ en benadert de gezondheidkundige advieswaarde. Aan de norm zoals vastgelegd in de Wet luchtkwaliteit van PM₁₀ 40,0 µg/m³ wordt ruimschoots voldaan (zie ook paragraaf 2.4 en **bijlage 2**). Daardoor is er sprake van een goed woon- en leefklimaat betreft fijnstof.

Fijn stof afkomstig van stallen met een grootte tussen PM₂₅-PM₁₀ kan onder andere endotoxinen bevatten. Inademing van endotoxinen kan leiden tot ontstekingen van de luchtwegen, chronische bronchitis en vermindering van de longfunctie.

De Wereld Gezondheidsorganisatie heeft voor endotoxinen een voorlopige advieswaarde voor de algemene bevolking afgeleid van 30 EU/m³ (endotoxinen units per kubieke meter lucht).

Op 7 juli 2016 is het rapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden' (VGO-onderzoek), samen met rapporten over de uitstoot van bioaerosolen (zwevende deeltjes fijn stof met daarin endotoxinen en micro-organismen) uit stallen van veehouderijen, aangeboden aan de Tweede Kamer. Doel van het onderzoek was om meer duidelijkheid te verkrijgen over mogelijke gezondheidseffecten van de veehouderij op de gezondheid van omwonenden, vooral infectieziekten en luchtwegaandoeningen in relatie tot luchtverontreiniging (zoals fijnstof en endotoxine). De VGO studie is uitgevoerd in Noord-Brabant en Limburg.

In het onderzoek zijn verbanden gevonden tussen het wonen in de omgeving van veehouderijen en de gezondheid:

- Minder astma en allergie rondom veehouderijen
- Uit het onderzoek komen aanwijzingen naar voren dat het wonen in de buurt van veehouderijen een nadelig effect heeft op de longfunctie.
- Uit het endotoxinen rapport blijkt dat binnen 500 meter van een pluimveehouderij overschrijding kan plaatsvinden van de door de Gezondheidsraad aanbevolen norm voor endotoxinen.
- Er zijn ook associaties gevonden tussen ammoniakuitstoot en m.n. verminderde longfunctie. Dat kan het gevolg zijn van secundair stof.
- Er is ook onderzoek gedaan naar verhoogde kans op zoönose. Dat is niet aangetroffen.

Het kabinet heeft aangegeven om samen met de veehouderijsectoren, in het bijzonder de pluimveesector en de varkenshouderij, zich te buigen over maatregelen om de luchtkwaliteit rondom veehouderijen te verbeteren. Het kabinet werkt aan een toetsingskader voor endotoxinen uit stallen van veehouderijen.

In Noord-Brabant is er door de provincie, de omgevingsdiensten, de GGD en enkele gemeenten gewerkt aan een voorlopig toetsingskader. Bedoeld om in vergunningsprocedures van veehouderijen en bij ruimtelijke procedures te beoordelen of er verwacht kan worden dat de door de Gezondheidsraad geadviseerde toets waarde voor endotoxinen overschreden wordt. Dit voorlopig toetsingskader heeft geen juridische grondslag.

In het rapport Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid uit november 2016 is een voorlopig toetsingskader voor de belasting van endotoxinen op woningen opgenomen. Daarbij wordt uitgegaan van de door de Gezondheidsraad voorgestelde norm voor endotoxinen van maximaal 30 EU/m³, dus een maximale belasting op objecten (vnl. woningen) van 30 EU/m³.

Op emissieniveau maken endotoxinen onderdeel uit van de fijn stof component PM₁₀. De concentratie endotoxinen op een plek is daarmee te relateren aan de emissie van fijn stof door veehouderijen in de omgeving. Op basis van (andere) onderzoeken is in het rapport een

afstandsgrafiek bepaald; een grafiek die aangeeft bij welke fijnstof emissie op welke afstand de norm van 30 EU/m³ overschreden wordt.

Er zijn drie verschillende afstandsgrafieken gepresenteerd; één voor vleeskuikens, één voor leghennen en één voor vleesvarkens. Met behulp van deze afstandsgrafieken en de fijnstof emissie waarden van veehouderijen kan per veehouderij indicatief bepaald worden op welke afstand de norm van 30 EU/m³ overschreden wordt en dit kan op kaart weergegeven worden.

Voor de omgeving het plangebied is de analyse op basis van de werkwijze uit het genoemde rapport uitgevoerd. Daarbij zijn de afstandsgrafieken toegepast op de zelfde manier als in de Notitie en de daarin opgenomen tabel welke aangeeft voor welke diersoort welke grafiek gebruikt moet worden.

De 30 EU/m³ risicocontouren zijn contouren van individuele veehouderijen. Als er sprake is van meerdere veehouderijen op korte afstand van elkaar kan er sprake zijn van cumulatie en een cumulatieve belasting. In het concept toetsingskader voor endotoxine is niet voorzien in een berekeningswijze voor cumulatie.

Om, ter ondersteuning van de kwalitatieve beoordeling, toch een beeld te krijgen van de cumulatieve belasting voor endotoxinen zijn, voor de hier gepresenteerde analyse, de afstandsgrafieken voor een 30 EU/m³ belasting, d.w.z., de bij de grafieken behorende vergelijkingen, (wiskundig) vertaald naar formules waarmee de belasting op een object door emissie van een veehouderij berekend kan worden. De afzonderlijke belastingen worden vervolgens bij elkaar opgeteld. Deze analyse is uitgevoerd voor de omgeving van het plangebied op 10*10 meter vakken. Het op kaart gepresenteerde resultaat (zie het figuur hieronder) geeft een indicatie van waar de individuele en cumulatieve belasting endotoxinen mogelijk overschreden wordt.

De gehanteerde formules zijn hieronder weergegeven:

Vleeskuikens
 $afstand = 6.46065585 * (emissie^{0.49242746})$

Leghennen
 $afstand = 14.1291356 * (emissie^{0.31511434})$

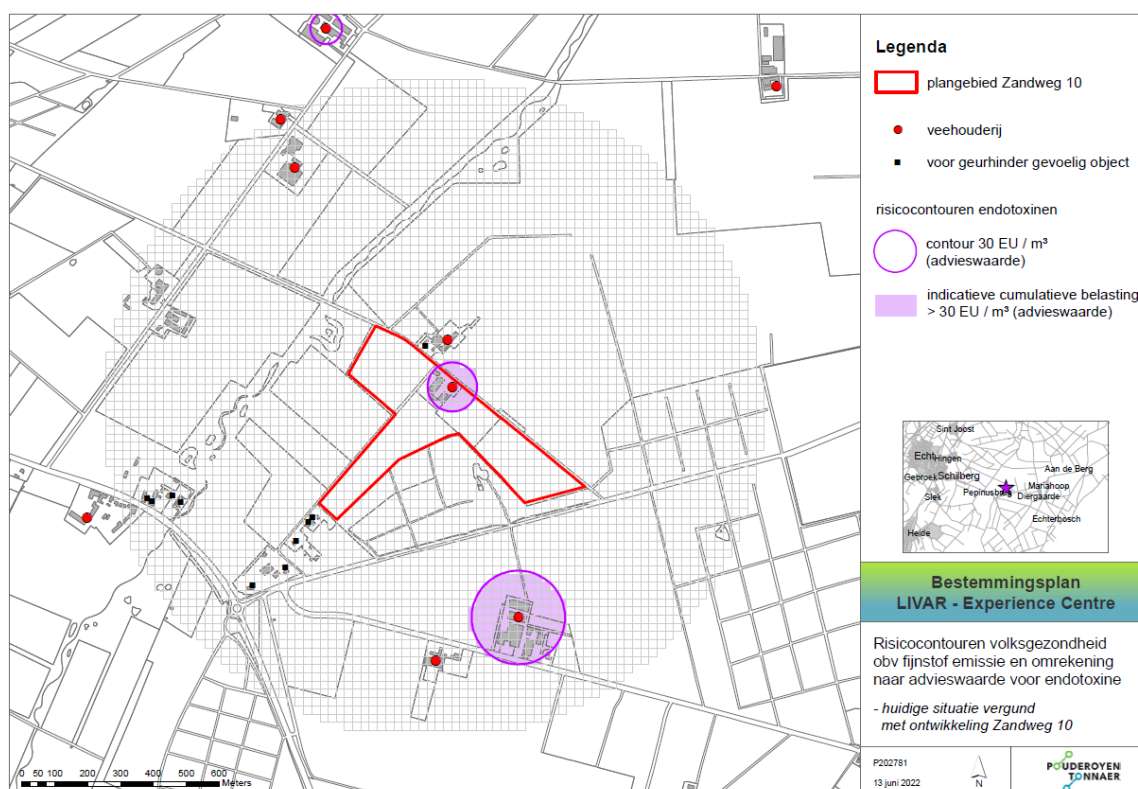
Vleesvarkens
 $afstand = 60.0608184 * \ln(emissie) - 231.712643$

vleeskuikens
 $belasting = (30 * emissie) / (e^{(\ln(afstand / 6.46065585) / 0.49242746)})$

legghennen
 $belasting = (30 * emissie) / (e^{(\ln(afstand / 14.1291356) / 0.31511434)})$

vleesvarkens
 $belasting = (30 * emissie) / (e^{((afstand + 231.712643) / 60.0608184)})$

Gehanteerd formules om een indicatie te geven van de concentratie endotoxinen op basis van de emissie van fijn stof

Uit bovenstaande kaart blijkt dat de indicatieve risico-contouren op basis van het beschreven voorlopig toetsingskader en de worst-case benadering zoals deze is gehanteerd in het geuronderzoek (**bijlage 1**) niet overlappen met burgerwoningen of andere gevoelige functies rondom het plangebied.

Ook een overlap met de nabijgelegen bedrijfswoning van de veehouderij gelegen ten noorden van het plangebied (Zandweg 9) is uitgesloten. De aanduidingen op de verbeelding van het bestemmingsplan en de planregels sluiten het houden van varkens (intensieve veehouderij) via een inwaartse zondering in een deelgebied van het plan (nabij deze andere veehouderij / bedrijfswoning) uit. Uitsluitend binnen de (op de planologische verbeelding) samenvallende aanduidingen 'specifieke bouwaanduiding – veehouderijbebouwing' en 'intensieve veehouderij' is veehouderijbebouwing ten behoeve van varkenshouderijactiviteiten toegestaan. Overlap van de voorlopige indicatieve risico-contour endotoxinen (op basis van het hiervoor beschreven voorlopig toetsingskader) met de bedrijfswoning van de nabij gelegen veehouderij (Zandweg 9) kan daarmee worden uitgesloten (zie bovenstaande kaart).

Het voorlopig toetsingskader uit het rapport Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid (2016) heeft geen juridische grondslag. Het Rijk werkt aan een toetsingskader en rekenmodel die waarschijnlijk gebruikt kan worden bij de vergunningverlening voor veehouderijen, op een wijze die vergelijkbaar is met een toets voor de aspecten geur en fijn stof. Het toetsingskader uit de Notitie die in dit onderzoek is gehanteerd is gebruikt t.b.v. deze aanmeldnotitie, om invulling te geven aan het voorzorgsbeginsel. Op basis van het voorlopig toetsingskader kan worden verwacht dat de concentratie endotoxinen ter plaatse van woningen nabij het plangebied lager is dan de door de gezondheidsraad geadviseerde concentratie van 30 EU/m³.

Significante nadelige gezondheidseffecten door fijnstof en endotoxinen kunnen worden uitgesloten. Er is sprake van een goed woon- en leefklimaat. Geconcludeerd wordt dat het aspect fijnstof en endotoxinen geen belemmering vormt voor onderhavig plan en geen aanleiding vormt voor het doorlopen van een m.e.r.-procedure.

Geluid

De blootstelling aan geluid kan een breed scala aan nadelige gezondheidseffecten veroorzaken. De belangrijkste gezondheidseffecten van blootstelling aan lagere niveaus van geluid zoals die veelvuldig in de woonomgeving voorkomen zijn (ernstige) hinder en slaapverstoring. Er zijn aanwijzingen dat bij hogere geluidbelastingen andere effecten als ischemische hart- en vaatziekten en verhoogde bloeddruk kunnen optreden.

Voor geluid afkomstig van het bedrijf geeft het Activiteitenbesluit grenswaarden. Deze grenswaarden gelden uitsluitend voor geluid afkomstig van vast opgestelde installaties en toestellen en niet van werkzaamheden en activiteiten. Er is een grenswaarde voor geluid van toepassing welke geldt op de gevel van gevoelige gebouwen voor de dag- (vanaf 06.00 uur), avond- en nachtperiode.

Het bedrijf voldoet aan de grenswaarden uit het Activiteitenbesluit. Zie akoestisch onderzoek in **bijlage 4**. Er zijn geen maatwerk-voorschriften noodzakelijk. Bij de grenswaarden uit het Activiteitenbesluit is onacceptabele geluidhinder van het bedrijf op naastgelegen woningen in de regel niet te verwachten.

Zoönosen en antibioticaresistentie

Algemeen

Zoönosen zijn infectieziekten die van dieren op mensen kunnen overgaan. Per diersoort kunnen verschillende ziekten voorkomen die via lucht verspreiden naar mensen, via direct contact tussen dier en mens of via voedsel. Er zijn zeer veel verschillende zoönosen die variëren in symptomen, ernst, besmettingsroute en voorkomen. Mensen kunnen op verschillende manieren worden besmet.

De belangrijkste besmettingsroute van zoönosen is via voedsel. Voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong zoals vlees, vis, melk, eieren en afgeleide producten kunnen zoönoseverwekkers bevatten. Ook groenten en fruit kunnen besmet raken met ziektekiemen die van dieren afkomstig zijn. Een andere veel voorkomende route van besmetting vindt plaats in de keuken: via kruisbesmetting kunnen ziektekiemen van het ene product op het andere overgaan. Kruisbesmetting treedt op wanneer iemand een besmet product bereidt of bewaart en de bacteriën van dat product op een ander product brengt, bijvoorbeeld via messen of snijplanken. Vooral als bacteriën overgaan op producten die rauw gegeten worden neemt het risico op infectie toe. Voedsel overdraagbare ziekten zijn veelal te voorkomen door goede keukenhygiëne. Risicogroepen (ouderen, zwangere vrouwen, kleine kinderen en mensen met een verminderde weerstand) kunnen risico's verminderen door geen producten te consumeren die rauwe melk of rauwe vleeswaren bevatten. De keuken van het LEC- bezoekerscentrum kan op deze wijze risico's beperken en wijkt op dit punt niet af van elke andere particuliere of bedrijfsmatige keuken.

Ook kunnen mensen ook via de lucht, door direct contact met dieren of dierlijk materiaal (bijvoorbeeld mest) of via zoals teken of insecten, blootgesteld worden en geïnfecteerd raken. De mogelijkheden voor verspreiding van micro-organismen op een bedrijf zijn onder andere afhankelijk

van de opbouw van het bedrijf (open/gesloten units), looproutes van het personeel, de aanvoer en samenstelling van diergroepen, het mengen/verplaatsen van dieren tijdens de productieperiode en de hygiëneregels en de naleving hiervan op het bedrijf.

In een grote populatie van dieren binnen een varkenshouderij (daarvan is binnen het LEC geen sprake) kunnen ziekteverwekkers zich gewoonlijk gemakkelijker handhaven, maar door adequate managementmaatregelen op het veehouderijbedrijf wordt dit risico teruggedrongen. Voorbeelden van dergelijke maatregelen zijn: goede hygiëne, het scheiden van leeftijdsgroepen van dieren of een bedrijfsvoering waarbij geen dieren hoeven te worden aangekocht (gesloten bedrijf). Het LEC is een kleinschalige veehouderij met minder risico op handhaving van ziekteverwekkers binnen de populatie varkens en kan via dergelijke managementmaatregelen restrisico's beperken.

Op een varkenshouderij met een publieksfunctie is er net als bij kinderboerderijen en zorgboerderijen meer contact tussen dier en mens dan bij een gangbare veehouderij. Dit kan ertoe leiden dat infectieziekten gerelateerd aan dit contact ook meer kunnen voorkomen. Risico's kunnen worden beperkt door maatregelen te nemen om overdracht van zoönosen te beperken. Zoals geen fysiek contact (zichtstal achter glas, zicht op afstand, afscheiding tussen varkens en bezoekers e.d.) en extra maatregelen m.b.t. vermijden contacten voor risicogroepen (bv zwangere vrouwen). Dergelijke maatregelen worden toegepast binnen het LEC (fysieke scheiding tussen bezoekers en varkens, routing van bezoekers e.d.).

Het elimineren van de primaire bron van biologische factoren is in veel gevallen niet uitvoerbaar. Deze bestaat namelijk uit (sporen van) micro-organismen, die vrijwel overal in de buitenlucht voorkomen, of uit grondstoffen die voor het productieproces noodzakelijk zijn. Wel kan in veel gevallen worden ingegrepen op de groeifactoren. De groei van micro-organismen is afhankelijk van water, voedsel, temperatuur, tijd, licht, zuurstof en zuurgraad. De eerste drie (water, voedsel en temperatuur) bieden de meeste mogelijkheden voor interventie en daarvan is de factor water de belangrijkste. Vochtige condities moeten over het algemeen worden voorkomen, bijvoorbeeld door de infiltratie van water in gebouwen of processen te voorkomen, maar ook door condensatie van water op bepaalde oppervlakken te voorkomen. Het LEC kan op deze wijze risico's terugdringen door te voorkomen dat er gunstige condities ontstaan voor groei van de biologische factoren.

Hieronder staan enkele zoönosen beschreven die een risico (zouden kunnen) vormen voor omwonenden en bezoekers en het risico van antibioticaresistente bacteriën.

- *Varkensgriep*

Influenza A is een bekende ziekte bij varkens. Hierbij komen varianten voor die lijken op de griepvirussen van de mens. Het komt voor dat mensen, die met varkens werken, worden besmet. Dit komt in Nederland zelden voor. Dit leidt in het algemeen niet tot ernstige klachten. De klachten zijn van dezelfde aard als na infectie met een humaan influenzavirus. Bij mensen bestaat er een bepaalde mate van immuniteit waardoor infectie minder ernstige gevolgen heeft. Bij mensen die beroepsmatig in contact komen met varkens (varkenshouders, veeartsen) worden in het bloed vaker antistoffen gevonden tegen varkens influenzavirussen dan bij mensen die dit contact niet hebben. Varkensgriep is voor het LEC geen bijzondere risicofactor.

- *Antibioticaresistente bacteriën*

Antibiotica zijn nodig bij de bestrijding van bacteriële infecties bij mens en dier. Als bacteriën resistent worden tegen antibiotica is dat een bedreiging voor zowel de humane als de dierlijke gezondheid. De laatste decennia is er een toename van resistentie van bacteriën, terwijl er bijna geen nieuwe antibiotica meer worden ontwikkeld die deze infecties kunnen bestrijden. Resistentie betekent in de praktijk dat de antibiotica, waar de bacterie niet meer gevoelig voor is, niet meer voor de behandeling van een infectie met deze bacterie gebruikt kunnen worden. De resistentie betekent niet dat mensen vaker ziek worden door de bacteriën, maar wel dat als ze ziek worden, de behandeling moeilijker is. Bacteriën veroorzaken sneller een infectie bij personen met een lage weerstand, wonden of katheters. Hierdoor vormt antibioticaresistentie vooral een bedreiging voor personen in bijvoorbeeld verpleeg- en ziekenhuizen.

Met name op plekken waar veel dieren bij elkaar verblijven, veel dieren worden verplaatst en waar veel antibiotica worden gebruikt kunnen resistente bacteriën ontstaan en zich makkelijk verspreiden. Het LEC kan risico's beperken door het gebruik van antibiotica zo veel mogelijk te beperken en dat dat ook, door zich te conformeren aan het Beter Leven Keurmerk – 3 sterren waarin dit is opgenomen.

ESBL's zijn stoffen (enzymen) gemaakt door bacteriën. Deze stoffen kunnen antibiotica als cefalosporinen en penicillinen afbreken, waardoor de bacteriën ongevoelig worden voor deze belangrijke antibiotica. Andere antibiotica zijn dan nog wel werkzaam. Bacteriën met ESBL's komen voor zowel bij de mensen als bij de dieren.

ESBL kunnen bacteriën resistent maken voor antibiotica. Als patiënten bij de behandeling van een bacteriële ontsteking resistent blijken te zijn voor bepaalde antibiotica, dan kan dit een probleem zijn omdat de behandeling dan niet onmiddellijk aanslaat. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) stelt dat het risico voor de volksgezondheid in verband met antibioticaresistentie met name wordt veroorzaakt door het humane gebruik van antibiotica. Dat is niet relevant voor het LEC.

- *MRSA*

Staphylococcus aureus is een veel voorkomende bacterie. Meticilline-Resistente Staphylococcus aureus (MRSA) is een bacterie die ongevoelig (resistent) is voor meticilline en voor de meeste, gangbare antibiotica. Deze ongevoeligheid voor de meest gangbare antibiotica maakt infecties met MRSA moeilijker te behandelen. De Staphylococcus aureus is een "gewone" huidbacterie die bij veel mensen voorkomt. De SA kan infecties veroorzaken. Deze infecties zijn goed te behandelen met antibiotica. De Multi-resistente variant (MRSA) veroorzaakt niet meer of minder infecties dan de gewone SA, maar is wel moeilijker te behandelen. Vandaar dat ziekenhuizen deze bacterie graag buiten de deur houden. De MRSA-besmetting verloopt meestal via direct contact tussen levende varkens of vleeskalveren en mensen. Uit recent onderzoek is gebleken dat de kans dat de MRSA-bacterie via het milieu wordt overgedragen aan omwonende gering wordt geacht.

Maatregelen tegen insleep van dierziekten

Binnen een varkensbedrijf worden verschillende maatregelen genomen om insleep van dierziekten te voorkomen. Dit zijn maatregelen die bijvoorbeeld wettelijk zijn bepaald maar ook maatregelen die de ondernemer treft. Onderstaand wordt een opsomming gegeven van de hygiënemaatregelen die worden getroffen ter voorkoming van dierziekten (zoönosen).

- *Integrale Keten Beheersingssystemen (IKB)*

Het Nederlandse bedrijfsleven heeft Integrale Keten Beheersingssystemen (IKB) ontwikkeld om garanties te kunnen geven over:

- de kwaliteit van het product;
- de herkomst van het product;
- de manier van produceren in alle schakels van de keten.

Deelnemers aan deze regelingen zijn bedrijven waar onder andere controle plaatsvindt op:

- dierenwelzijn;
- medicijngebruik (antibiotica);
- gebruik verboden stoffen;
- hygiëne en voedselveiligheid;
- transport;
- huisvesting.

Deelname aan IKB is vrijwillig, maar niet vrijblijvend voor bedrijven in de productieketen.

Binnen IKB moeten dierenarts en varkenshouder zich houden aan de positieve lijst diergeneesmiddelen voor IKB-varkensbedrijven. Dit betekent dat alleen diergeneesmiddelen die op de positieve lijst staan, mogen worden gebruikt.

- *Ongediertebestrijding*

Al jaren is er in Nederland een toenemende overlast van bruine en zwarte ratten. De zwarte rat is vanuit het zuiden bezig met een gestaagde opmars richting het noorden, terwijl de bruine rat zich over het hele land heeft verspreid. De kans dat ratten het bedrijf bezoeken is dus groot. Ratten en muizen kunnen diverse infectieziekten verspreiden tussen de verschillende diergroepen die op het bedrijf aanwezig zijn.

Het bestrijden van ongedierte (ratten) buitenom is sinds januari 2015 gekoppeld aan strengere wet- en regelgeving:

- de bestrijding moet uitgevoerd worden volgens de uitgangspunten van IPM;
- het maken van een risico-inventarisatie;
- het opstellen van een plan van aanpak;
- een registratie van de bestrijdingsactiviteiten en het gebruik van de middelen;
- er mag alleen bestreden worden met de voor buitengebruik toegelaten bestrijdingsmiddelen;
- verplichte certificering.

De zwarte rat leeft voornamelijk in de buurt van havens en nabij pluimvee en varkensbedrijven. Om ongedierte te bestrijden wordt een contract gesloten met een gecertificeerde instantie zoals Rentokil.

- *Regeling Identificatie & Registratie (I&R)*

Ingevolge de Regeling Identificatie & Registratie is een ondernemer verplicht om de dieren te identificeren en te registreren. Bij een besmettelijke dierziekte of bij gevaar voor de volksgezondheid zijn de dieren en hun plaats van herkomst dan snel te traceren. De geregistreerde gegevens worden ook gebruikt voor de controle van subsidieaanvragen en de controle op het naleven van de mestwetgeving.

In geval van het houden van varkens, dienen verplaatsingen van de dieren te worden gemeld. Deze registratie van varkens gebeurt via het I&RVL-bureau van de Gezondheidsdienst voor Dieren. De meldingen dienen binnen de wettelijke termijn van twee werkdagen te geschieden.

- *Bedrijfshygiëne*

Hygiënisch werken is van belang om de diergezondheid op het varkensbedrijf zo goed mogelijk onder controle te houden. Een belangrijke factor voor een goede hygiëne is disciplinair werken.

De volgende preventieve maatregelen worden genomen wanneer het bedrijf wordt bezocht door derden zoals de veearts:

- gebruiken van bedrijfskleding;
- ontsmetten laarzen, gebruik van douche, wassen handen.

Een bedrijfsregister wordt bijgehouden om de bezoekers aan de stal te registreren. Bezoekers van het bezoekerscentrum kunnen niet in de varkensstal komen, waardoor dier-mens contact voor bezoekers is uitgesloten.

Verder draagt de bouwkundige inrichting van de werkruimten bij aan een goede bedrijfshygiëne. Door het aanbrengen van gladde vloeren en wanden zonder kieren en richels, die gemakkelijk zijn schoon te maken, kan vuil zich niet ophopen waardoor groei van micro-organismen zoveel mogelijk wordt tegengegaan. De vloeren moeten tegelijkertijd wel voldoende stroef zijn om niet uit te glijden.

- *Besmetting door wilde zwijnen met Afrikaanse varkenspest (AVP)*

De kans op introductie van AVP op locaties met buitengehouden varkens is in de huidige situatie uitermate klein. Dit is gebaseerd op de veronderstelling dat er op dit moment geen AVP besmetting bij wilde zwijnen in Nederland is vastgesteld (juni 2022).

De kans op introductie van AVP wordt groter als er sprake is van besmetting van wilde zwijnen in dit gebied. Door een goede afscheiding van de locatie kan direct contact met wilde zwijnen en daarmee besmetting worden voorkomen. Ook kan in dat geval worden overgegaan tot het opstallen van de buiten gehouden varkens en kan er aanvullend worden gelet op het voorkomen van besmetting door voeren van besmet etenswaar door passanten.

3. Mantelzorgwoning Zandweg 10

In juni 2022 is een vergunning verleend voor de bouw van een kantoorgebouw aan de Zandweg 10. Het gebouw zal worden geplaatst als aparte woning aan de oostkant van bestaande bebouwing, aansluitend aan de Zandweg (zie figuur). Hoewel het gebouw de bedrijfsfunctie kantoor heeft, zal deze tijdelijk voor een periode van 10 jaar als mantelzorgwoning worden gebruikt. De mantelzorgwoning is een afhankelijke woning die gebonden is aan het bedrijf/LEC (hetzelfde geldt voor de kantoorfunctie). De mantelzorgwoning zal binnen het agrarische bouwblok worden gerealiseerd en zal worden gebruikt door familie van de hoofdbewoner. De bewoners van de mantelzorgwoning verblijven er permanent, maar de situatie is in principe tijdelijk. Na vertrek of overlijden van de bewoners vervalt de mantelzorgaanduiding op de extra woning op het perceel. De keuze voor het wonen in de mantelzorgwoning is geheel aan henzelf. De woning kan daarom worden gezien als onderdeel van het huidige bedrijf en is vergelijkbaar met een bedrijfswoning.

Omdat de mantelzorgwoning onderdeel is van het bedrijf en hiervan ook afhankelijk is, kan bij de beoordeling van het woon- en leefklimaat ter plaatse van de mantelzorgwoning de bijdrage van eigen bedrijf buiten beschouwing worden gelaten. Het planvoornemen betreft enkel wijzigingen in de bedrijfsvoering en bijbehorende emissies van het eigen bedrijf. Daarom is een beoordeling van het woon- en leefklimaat niet van toepassing. Dit geldt niet voor het aspect luchtkwaliteit, dit volgt uit de Europese Richtlijn voor luchtkwaliteit 2008/50/EC.

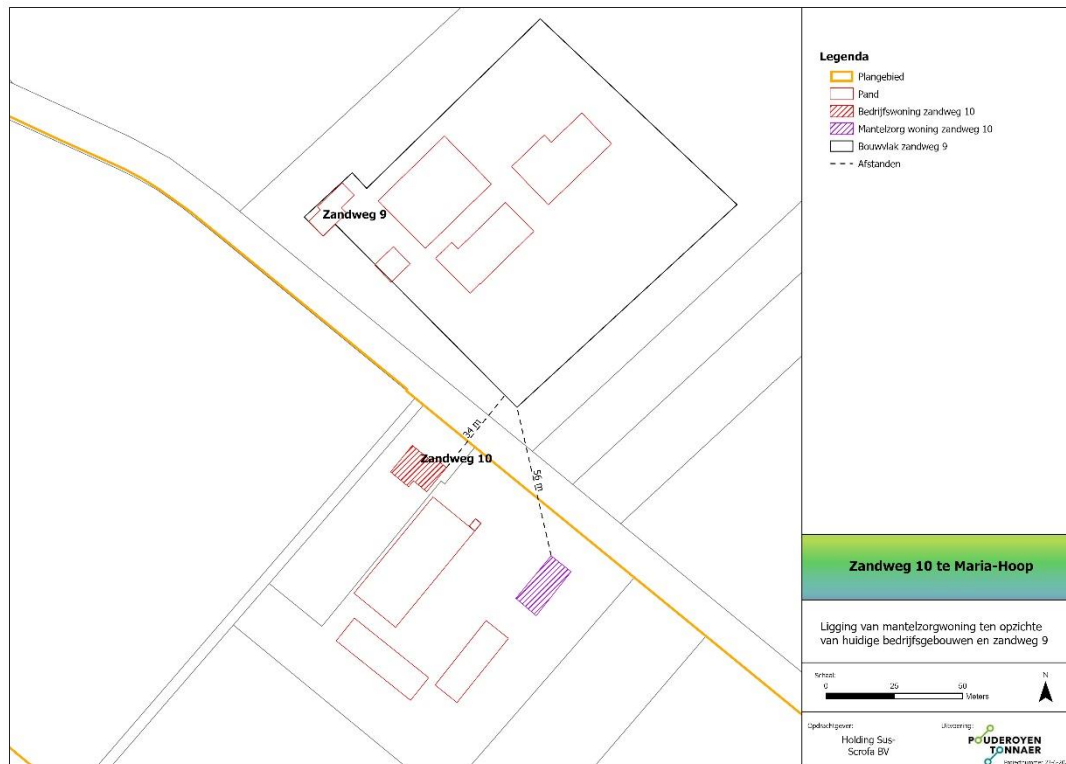
De som van de achtergrondconcentratie (maximaal $16 \mu\text{g}/\text{m}^3$), toename door verkeer (maximaal $0,10 \mu\text{g}/\text{m}^3$) en toename door houden van dieren (maximaal $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$) resulteert in een totaal concentratie van $17,10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ter plaatse van de mantelzorgwoning (zie paragraaf 2.4). De toename van de fijn stof concentratie ten gevolge van het verkeer en het houden van dieren door het planvoornemen is dermate klein, dat de achtergrondconcentratie ver beneden de wettelijke grenswaarde van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. De gezondheidkundige advieswaarde van $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$ wordt benaderd. De WHO-richtlijnen zijn bedoeld voor beleidsvorming en om beleidsopties voor luchtkwaliteitsbeheer te ondersteunen. De wettelijke grenswaarden is bedoeld om de gezondheid van de bevolking te beschermen en is een compromis tussen wat vanuit gezondheidsperspectief wenselijk is, wat technisch mogelijk is en wat economisch en politiek haalbaar is.

De (tijdelijke) mantelzorgwoning mag, volgens de voorwaarden in het bestemmingsplan (Buitengebied, vastgesteld op 14-12-2017), niet zorgen voor belemmering voor de bedrijfsontwikkelingen van omliggende bedrijven. De veehouderij aan de Zandweg 9 kan mogelijk worden belemmerd in zijn ontwikkelingsmogelijkheden. Hieraan moet daarom worden getoetst betreft de relevante aspecten geur en fijnstof.

- *Geur:* Omdat de mantelzorgwoning onderdeel van de bedrijfsvoering van het agrarisch bedrijf is geldt voor geur een toetsing aan de vaste afstand tot de veehouderij Zandweg 9 (zie ook paragraaf 2.3 geur). De kortste afstand van de huidige bedrijfswoning tot het bouwvlak van Zandweg 9 is 34 meter. Er geldt een minimum afstand van 50 meter, waardoor de veehouderij Zandweg 9 al door de bedrijfswoning wordt beperkt in zijn ontwikkelingsmogelijkheden. De kortste afstand van de mantelzorgwoning tot het bouwvlak van Zandweg 9 is 56 meter (zie onderstaand figuur). Deze afstand is groter dan de afstand tussen de huidige bedrijfswoning en

het bouwvlak, waardoor de mantelzorgwoning niet de bepalende woning is. Zandweg 9 wordt niet beperkt in ontwikkelingsmogelijkheden door de bouw van de mantelzorgwoning.

- *Fijnstof*: De fijnstof concentraties in het plangebied ($15-16 \mu\text{g}/\text{m}^3$) liggen ver onder de wettelijke grenswaarde ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$). De fijnstof uitstoot van veehouderij aan de Zandweg 9 is daarnaast zeer gering. Een overschrijding van de grenswaarde is daarom niet aan de orde waardoor een belemmering in ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderij Zandweg 9 betreft fijnstof niet van toepassing is.

4. Conclusie

Als gevolg van onderhavig voornemen zijn er geringe milieueffecten te verwachten. Er worden geen normen overschreden ten aanzien van de uitstoot van geur, ammoniak, fijn stof, endotoxinen en geluid en de invloed van de voorgenomen activiteit op het woon- en leefmilieu van omwonenden is beperkt en aanvaardbaar. Er zijn geen negatieve effecten voor de volksgezondheid t.g.v. de milieubelasting te verwachten.

De risico's op overdracht van infectieziekten van varkens op mensen en de risico's op insleep van dierziekten kunnen en worden tot een aanvaardbaar niveau beperkt.

Ook de effecten van de voorgenomen ontwikkeling voor andere waarden en belangen, zoals bodem, water, natuur, landschap, archeologie en externe veiligheid, zijn beperkt en aanvaardbaar. Zie hiervoor de toelichting behorende bij het bestemmingsplan.

Op grond hiervan zijn belangrijke nadelige milieugevolgen uitgesloten en wordt het doorlopen van een m.e.r.-procedure en het opstellen van een milieueffectrapport niet noodzakelijk geacht.

Bijlagen

- 1) Geuronderzoek;
- 2) Onderzoek luchtkwaliteit;
- 3) ISL3a berekening fijnstof zandweg 9
- 4) Stikstofdepositie onderzoek inclusief Aeries berekeningen
- 5) Akoestisch onderzoek;
- 6) Quickscan flora en fauna;
- 7) Ecologisch werkprotocol.

N.B. bij het bestemmingsplan zijn bovengenoemde bijlagen opgenomen als bijlage bij de toelichting.

